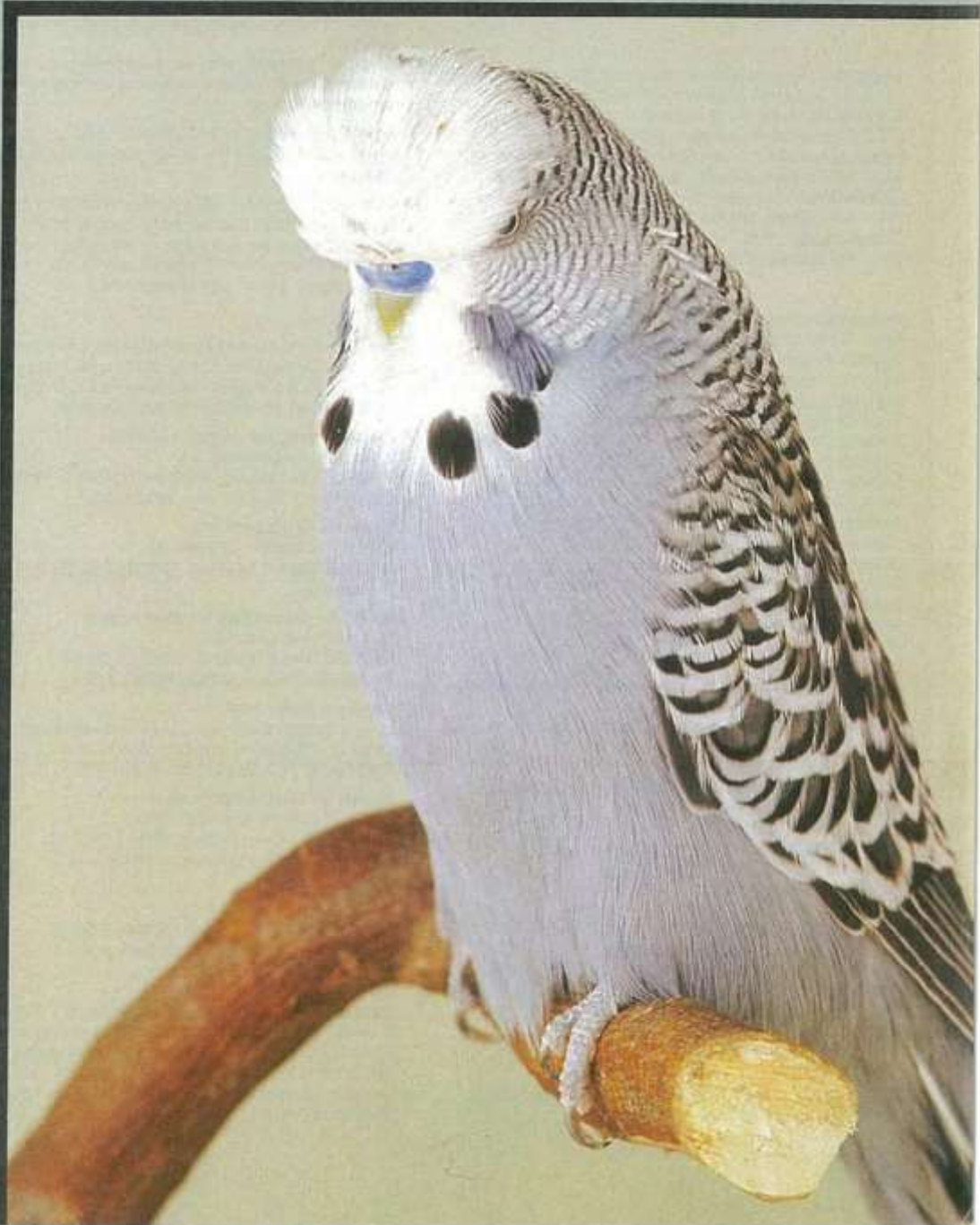

ONZE
VOGELS

50e Jaargang no. 7, juli 1989

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

De

ssel

VOGELS

ISSN 0030-3224

BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS

REDACTIE

C.E. van Berkel
Chr. Walraven
Redactieadres: Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties – ook die van leden en abonnees – met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de NBvV. Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op 'Onze Vogels', van zuivere particuliere aard zie onder 'Vraag en Aanbod'.

VRAGEN OVER?

WATERSLAGERS aan: H. Warmerdam, V.d. Duijn van Maasdamlaan 45, 2181 XB Hillegom.
HARZERS aan: M.A. Paans, Leeuwerik 78, 5165 KZ Waspik.
KLEURKANARIES aan: J.A. Barsch, Grotestraat 53 6511 VB Nijmegen.
VORM- EN POSTUURKANARIES aan: J. Kuiper, W. Mariestr. 2, 2282 SP Rijswijk.
EUROPESE VOGELS (WILDZANG) EN HUN BASTAARDEN, GROTE PARKIETEN EN AGAPORNIDEN aan: D.A. Duivis, St. Josephstraat 46, 4847 SG Teteringen.
ZEBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN HUN BASTAARDEN aan: C. van Elven, Van N. van Eemnesln. 7, 8384 EA Wilhelminaoord.
TROPISCHE VOGELS EN HUN BASTAARDEN aan: M. Schuurhuis, Drecht 23, 8032 CH Zwolle.
VRUCHTEN- EN INSECTENETERS aan: G.M. Essenberg, Van Beethovenln. 213, 3144 AE Maassluis.
GRASPARKIETEN aan: S. Harkema, Prov. weg 29a, 9677 PA Heiligerlee.

Postzegels voor antwoord bijsluiten.

Geen retourport!, dan ook geen antwoord!

Deze regel geldt ook voor vragen aan auteurs etc.

De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda, onder nummer V-280824.

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op
21 augustus 1989

IN DIT NUMMER

	pag.
De grasparkiet als showvogel	292
De papegaai als huisdier Deel 5	293
Paramyxovirusinfectie bij parkieten en prachtvinken	295
De roodkop-staartmees	296
Kleurkanaries	296
Tussen twee seizoenen	297
Tentoonstellingen 1989	298
Bud-vogels op de tentoonstellingen	304
Bloedvleklori	305
Onze duifjes	307
De kuifgors	308
Ervaringen met de roodvleugel gaailijster	308
Stress	311
De Dayallijsters	312
Ervaringen met oranjechaakjes	313
Nagels knippen	314
De voliere van de maand	315
De zwartborst rietvink	316
Ervaringen met de japanse blauwe vliegenvanger	317
Rotskleiver	319
Witkoplijster eigen kweek	320
Lijst toegekende NBvV-oorkonden	321
Vraagprogramma 1987 t/m 1989/90	325
Oproep	333
Prijslijst centraal magazijn	334
Bondsmededelingen	335
Rui	335
Vakantie	335
NBvV-Service	335
NBvV-Boekenservice	336

Bijlage juli 1989

I t/m VIII

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	pag.
Heesakkers	301
NBvV-Kalender 1989	304
Vogel '90	304
Witte Molen, W. Stijger, Kloeg, Montferland, Vogel Fauna	310
K.B.O.F., V.S.W. Hal Noord,	318
Duphar	324
Wolro, F. Thijssen Mill, Blankestijn's, WCVO, S.J. Dorpmans, IVV Verzendhuis,	328
GEHU, M. Borgstein, Keesmaat, Cédé.	329
Vraag en Aanbod	330
H. Dijk	331
Cédé, Van Keulen	332
STT, Siem v. 't Hart, R. Zagers	333

Foto voorplaat: Grasparkiet grijs

Foto: Ger Horst

Ontwerp en druk: Steens Schiedam b.v.

Postbus 59, 3100 AB Schiedam – Telefoon (017) 462 29 22

De grasparkiet als showvogel

De grasparkiet is een uitgesproken showvogel, alle facetten van de vogelsport komen bij deze vogels aan bod, zoals kleur, tekening, postuur en type. Een goede grasparkiet komt op de tentoonstelling alleen maar tot zijn recht als deze in topconditie is.

Het showklaar maken van grasparkieten is evenwel een kunst apart en dient weloverwogen te gebeuren. Het begint al bij het uitvliegen van de jonge vogels, dan al wordt er geselecteerd, dan al wordt er uitvoerig bekeken welke vogels voor de tentoonstelling in aanmerking komen.

Maak de jonge vogels al vroeg aan de tentoonstellingskooi gewend maar zet ze er in het begin nooit langer dan vijf minuten in. Geleidelijk wordt die verblijfsduur uitgebreid. Als de jongen eenmaal aan de tentoonstellingskooi gewend zijn, probeer ze dan met een keurstokje duidelijk te maken dat ze op de zitstok moeten plaatsnemen.

Als de vogel dat eenmaal door heeft dan proberen we vervolgens, weer met behulp van een keurstokje, de vogel van de ene op de andere zitstok te laten springen zodat hij zich keert en aan beide zijden goed laat zien.

Zo'n acht weken voor de tentoonstel-

ling worden de voor de tentoonstelling in aanmerking komende vogels uitgevangen. De eventueel beschadigde pennen worden daarbij gelijk en voorzichtig verwijderd. Als u dit nog nooit heeft gedaan, laat het dan door een meer ervaren grasparkietkweker even voor doen.

De vogels worden opgekooid in de broedkooien. Die welke nog in de rui zijn, worden dagelijks met een plantenspuit met lauw water bespoten tot ongeveer tien dagen voor de tentoonstelling.

Om beurten gaan ook de vogels in de tentoonstellingskooi en spelen we zelf voor keurmeester. Het is namelijk het beste om tijdens de training de keuring van de vogels zo veel mogelijk na te bootsen. Daarbij is het van belang dat er zo mogelijk ook andere mensen uw vogels wat dichterbij bekijken, zodat die vogels dan wennen aan de tentoonstellingsdrukke. Kortom, veel met ze bezig zijn is een goede zaak.

Met name jonge grasparkieten die niet of onvoldoende zijn getraind, hebben het op de tentoonstellingen erg moeilijk. Veelal kruipen ze in een hoekje in de tentoonstellingskooi en laten zich moeilijk bekijken, althans niet op een wijze die we graag zien. Dergelijke

vogels zullen ook tijdens zo'n tentoonstelling sterk vermageren. Uit dit alles blijkt wel dat een goede training noodzakelijk is. Als we qua kleur een goede grasparkiet hebben, maar die vogel heeft een wat slechte houding, dan plaatsen we een stuk karton voor het front van de kooi en wel zo dat de vogel als hij over dat karton wil heerkijken terwijl hij op de zitstok zit, zich moet uitrekken. Met andere woorden, als hij wat wil zien moet hij een goede houding aannemen. Het vervoer naar de tentoonstellingsruimte, doen we uiteraard met zorg, waarbij we er extra op letten dat de vogels geen kou kunnen vatten. Zet om die reden ook nooit de vogels op de grond. Indien we ze niet zelf in de tentoonstellingskooien kunnen inbrengen, worden de vogels vervoerd in een zogenaamde vervoerskoffer. Let er daarbij wel op dat de vogels zich niet kunnen beschadigen. Vermijd ook zoveel mogelijk dat de vogels met de hand worden gepakt. Tracht indien dat mogelijk is de vogels zelf van bijvoorbeeld de vervoerskist in de kooi te doen gaan. Met wat geduld en overleg lukt dat.

Foto's: G. Oppenborn

Reiniging en Desinfectie

Door Drs. W. Noteboom, Drs. A. Peels voormalig co-assistent aan de Faculteit der Diergeneeskunde en Dr. J.T. Lumeij

Hoofd Afdeling Vogels en Bijzondere Dieren Vakgroep Geneeskunde van Gezelschapsdieren Faculteit der Diergeneeskunde Rijksuniversiteit Utrecht.

Het houden van vogels in gevangenschap stelt bijzondere eisen aan het voorkomen van ziekten. In de vrije natuur is er een biologisch evenwicht aanwezig, dat in kooi en voliëre ontbreekt. Een grotere concentratie van ziektekiemen kan aanleiding zijn tot het uitbreken van een ogenschijnlijk spontane ziekte. Zelfs een papegaai alleen in de huiskamer loopt dit risico. Het gaat hier dan met name om de bacteriën en schimmels die groeien in en op voer en ontlasting (Burr 1987). Bij het voorkomen van ziekte is hygiëne van het allergrootste belang. Het doel van desinfectie is het tegengaan van infecties en het tegengaan van de verspreiding van pathogene mikro-organismen (bacteriën, bacteriesporen, schimmels, gisten en virussen).

Aan iedere desinfectie dient altijd een grondige reiniging vooral te gaan; eerst mechanisch, daarna met water (en zeep) om de belasting met organische stof en mikro-organismen drastisch te verminderen. Organische stof doet de werkzaamheid van alle desinfectiemiddelen sterk afnemen. Het desinfectans moet voldoende tijd krijgen om op het te desinfecteren oppervlak in te werken en het moet de juiste concentratie hebben. Elk middel heeft zijn eigen werkingsspectrum (Harrison 1986). Veel onderzoek en ervaring op het gebied van de desinfectantia is afkomstig van de varkens- en pluimveehouderij. Veel daarvan is bruikbaar voor de kooi- en voliërevogels.

De desinfectiemiddelen kunnen worden onderscheiden in fysische middelen en chemische middelen. De fysische middelen (UV-bestraling, toepassen van vochtige of droge warmte etc.)

zijn weinig geschikt voor gebruik in kooi en voliëre en worden daarom ook weinig of niet toegepast (Davelaar et al. 1986). De chemische desinfectantia kunnen we in de volgende groepen indelen:

Natronloog is een krachtig desinfectans dat snel een dodend effect heeft op de meeste virussen en bacteriën. Het werkt redelijk goed in aanwezigheid van organisch materiaal en bij lage temperaturen (5° C). Alle desinfectantia behalve NaOH werken beter bij hogere temperaturen (Doornenbal, 1988). Het nadeel van natronloog is dat

het caustisch en korrosief is. Het tast c.a. metalen aan en ook de huid van mens en dier. Het is pijnlijk voor de ogen en open wonden. Inademing is gevaarlijk (voorzichtig met de nevel bij gebruik van hogedrukspuit). Meestal wordt het in een 2% concentratie gebruikt.

Organische chloorverbindingen zijn goed werkzaam tegen een breed spectrum mikro-organismen (bacteriën, bacteriesporen en virussen). Er zijn verschillende organische chloorverbindingen bekend. De belangrijkste en ook meest gebruikte is het chlooramine-T

(Halamid) in een 1% oplossing. De werking hiervan wordt negatief beïnvloed door organisch materiaal. Het is korrosief en lost alleen op in warm water. Eventuele reiniging vooraf moet gebeuren met een neutrale zeep. Bij een pH van 6-7 werkt Halamid optimaal. Een basische zeep zou een te hoge pH geven. Een andere organische chloorverbinding is het natriumzout van gechloreerd isocyanuurzuur (Sumax SU 356) dat in een concentratie van 0.8% een goede desinfecterende werking heeft met een breed spectrum. Het nadeel is dat het vrij sterk naar chloor ruikt (Davelaar et al. 1986).

Fenolderivaten werken goed tegen bacteriën, schimmels en gisten, maar onvoldoende tegen bacteriesporen. Van de virussen werken ze alleen tegen de lipofiele virussen met mantel (waaronder het Pseudovogelpest-virus) (Harrison 1986). Van de fenolderivaten worden vooral de bifenolen gebruikt. Het zijn milde middelen en weinig korrosief. Fenolderivaten zijn toxisch voor de mens. Ze werken o.a. etsend op de huid, dus voorzichtigheid is geboden. Draag rubber handschoenen. Let op de cgen en volg de instructies nauwkeurig op. De werking van fenolen wordt weinig beïnvloed door organisch materiaal. Het leent zich dan ook voor het gebruik in voetbaden en de desinfectie van houten hokken en vergelijkbare dingen waar andere middelen minder werken. In commerciële preparaten is meestal ook een schoonmaakmiddel (detergens) verwerkt (b.v. D-39, Bogenia) (Davelaar et al. 1986).

Quaternaire ammoniumverbindingen zijn milde desinfectantia waarvan de werking bijna geheel wordt opgeheven door de aanwezigheid van organisch materiaal. Ze zijn niet korrosief. Tot het spectrum behoren de Gram positieve bacteriën en sommige virussen en schimmels. Het werkt niet tegen sporen. Gram negatieve bacteriën zijn minder gevoelig terwijl *Pseudomonas* en het Pseudovogelpest-virus vaak resistent zijn (Davelaar et al. 1986). Er mag niet voorgereinigd worden met Anione zepen (Doomenbal 1988).

Kresolen (koolteerderivaten) De kresolen zijn "familie" van de fenolen. Ze zijn toxisch en hebben vaak een onaangename geur. Het spectrum is breed en omvat vele vegetatieve bacteriën en virussen. Ze zijn weinig korrosief en worden weinig beïnvloed door organisch materiaal. Meestal worden de

kresolen geëmulgeerd in zepen of gelatine vanwege de slechte oplosbaarheid (Davelaar et al. 1986).

In houtconserveringsmiddelen zijn vaak kresolen verwerkt. Voorbeelden zijn Lysol en Creoline.

Formaldehyde Formaldehyde wordt o.a. in de pluimveesector vaak gebruikt als gas. Het ontsmetten met gas heeft alleen zin als de ruimten die ontsmet moeten worden hermetisch afsluitbaar zijn. Dit is met kooien en voliëres niet het geval. Een 10% oplossing van handelsformaline is echter ook uitstekend werkzaam als vloeibaar desinfectans.

Het is te verwerken met een hogedrukspray of een vernevelapparaat. Werk altijd met een goed gasmasker. Deze formalineoplossing werkt ook tegen sporen van bacteriën.

Formaline wordt niet sterk beïnvloed door organisch materiaal. Handelsformaline is 40 volume % of 37 gewichts% formaldehydegas, opgelost in water. In de praktijk wordt dit 100% formaline genoemd (Doomenbal, 1988).

Reinigen en desinfecteren van kooi en voliëre.

De bodem van de kooi moet dagelijks schoongemaakt worden. Bij het gebruik van papier als bodembedekking is dit eenvoudig te doen door het te verwijderen. Het rooster dat soms boven de bodem aanwezig is moet ook dagelijks schoongekraab worden (Burr 1987). Zeer belangrijk is het dagelijks schoonmaken van eet- en drinkbakjes. In vervuuld drinkwater bijvoorbeeld kan, door ontleding van eiwit, nitriet ontstaan. Dit nitriet is zeer giftig voor de papegaai (Axelson 1981). Zorg dat de bakjes van een materiaal zijn dat goed schoon te maken is en plaats ze zo in de kooi of voliëre dat de kans op verontreiniging minimaal is. Een keer per week moeten de eet- en drinkbakjes gedesinfecteerd worden. Axelson (1981) beveelt aan dit met de vrij milde quaternaire ammoniumverbindingen te doen. Het is echter ook mogelijk om een van de later te noemen oplossingen te gebruiken. Goed naspoelen is noodzakelijk. De kooi moet een keer per week met heet water en zeep met een borstel goed

schoongemaakt worden. Eventueel met een mild desinfectans in het water. In ieder geval is elke twee weken desinfecteren noodzakelijk (Axelson 1981). Sutherland (1981) adviseert om nestkasten en broedblokken voor elk gebruik grondig schoon te maken en te desinfecteren. Een volière moet ook regelmatig schoongemaakt en gedesinfecteerd worden. Dit gaat het beste als deze gebouwd is van niet poreus materiaal. Zand, turf of ander strooisel op de voer bemoeilijkt de zaak enigszins.

Werkwijze:

- 1) Vogels en eet- en drinkbakken uit de volière halen
- 2) Ontlasting, stof en strooisel verwijderen.
- 3) Alles goed natmaken van boven naar beneden, 3 uur laten weken.
- 4) Daarna grondig schoonspuiten met hogedrukspuit.
- 5) Daarna pas ontsmetten (desinfecteren)

Literatuur

Axelson, R.D. Caring for your Pet bird. Toronto, Canada: Canaviax Publications 1981.

Burr, E.W. Companion Bird Medicine. Ames, Iowa, U.S.A.: Iowa State University Press 1987. Ch. 2 Caging and environment by R. Gliddings. Febiger 1969.

Davelaar, F.G., J.H.H. van Eck, J. van Walsum, A. Hoogerbrugge Diktaat Bedrijfspluimveeziekten, 5e druk, Utrecht: RUU 1987.

Doornenbal, P. Mondelinge informatie 1988, Medewerker Gezondheidsdienst voor Pluimvee in Doorn

Harrison, G.J. and L.R. Harrison. Clinical Avian Medicine and Surgery. Philadelphia: W.B. Saunders Co. 1986. Ch. 2 Husbandry practices by G.J. Harrison, Ch. 50 Aviculture management by K. Flammer.

Sutherland, P. The Pet Bird Handbook New York: Arco Publishing Inc. 1981.

Paramyxovirusinfectie bij parkieten en prachtvinken

door J.M.M. Cornelissen, Dierenarts te Nijmegen

Introductie

In 1976 is er door de heren Smit en Rondhuis uit een parkiet die hersenverschijnselen vertoonde, een paramyxovirus type III geïsoleerd. Tot 1982 zijn er weinig gevallen van paramyxovirusinfecties geconstateerd. Vanaf die tijd ziet men een duidelijke toename van paramyxovirusinfecties in Nederland. Behalve bij parkieten, met name Neophema- en Platycercus-soorten wordt de ziekte steeds vaker gezien bij Australische prachtvinken, zoals de Gouldamadina.

Verschijnselen:

Het meest voorkomende symptoom is de draaihals. Andere zenuwverschijnselen, zoals verlammingen van de poten en trillingen van de kop, kunnen ook waargenomen worden. De dieren kunnen meestal niet goed vliegen of vliegen in cirkels.

De vogels krijgen een wit tot lichtgele kalkachtige ontlasting. Ze produceren vaak enorme hoeveelheden ontlasting. Veel dieren sterven de hongerdood, omdat het voor hen vaak onmogelijk is om met een draaihals bij de voer- en waterbakjes te komen.

Vogels die een witte ontlasting hebben, lijden aan een ontsteking van de alveesklieer. De alveesklieer is nodig voor een goede vertering van het voedsel. Vanwege de slechte werking van de alveesklieer worden de aangetaste vogels mager en sterven aan ondervoeding.

Diagnose:

Het ziektebeeld is vaak zo duidelijk dat men geen ingewikkelde laboratoriumonderzoeken nodig heeft. Bij twijfel kan men via bloedonderzoek of een viruskweek de diagnose stellen.

Behandeling

Er is geen speciale behandeling mogelijk. De enige mogelijkheid om de dieren te beschermen tegen deze ziekte is d.m.v. een enting. Tot op heden zijn er echter geen werkzame vaccins beschikbaar. Door mij zelf zijn kippen- en duivenvaccins gebruikt zonder enig resultaat. In Duitsland wordt door Bennowitz gewerkt aan een paramyxovaccin. In ons land wordt druk uitgeoefend op de vaccinfabrikanten om een goed vaccin te gaan maken. Tot dan zal de verspreiding van de ziekte tegengegaan moeten worden met strenge hygiënische maatregelen. Ook zullen pas aangekochte vogels in quarantaine moeten. Zieke vogels kunnen het beste afgeemaakt worden.

Literatuur:

1. Smit, T and R.R. Rondhuis (1976) : Studies on a virus isolated from the brain of a parakeet (Neophema spp) Avian Pathology 5:21-30

2. Paramyxovirus infections in Psittaciformes and Passeriformes M.H. van der Hage, G.M. Dorrestein and Zwart Proceedings european Symposium on bird diseases, Beerse 1987

3. A paramyxovirus of the serotype 3 form African, Australian and Indian Finches

B. Schemera, H. Toro, E.F. Kaieta and W. Herbst Proceedings European Symposium on Bird diseases Beerse, 1987

4. Zur immunprophylaxe der Paramyxovirus -3- Infectie bei Sittischen und Passeriformes

D. Bennowitz
VI Tagung über Vogelkrankheiten, München 1988

KALENDER 1989

De roodkop-staartmees

Onze bloedeigen staartmees heeft een enorm verspreidingsgebied. Zijn woongebied strekt zich als een brede gordel uit over geheel Europa en Azië. Zo groot is het leefgebied van de roodkop-staartmees niet, hoewel dat in Zuidoost-Azië ook een flinke oppervlakte beslaat. Men onderscheidt daar een zestal ondersoorten. De roodkop is een echte bergvogel. Hij komt namelijk alleen voor op berghellingen, o.a. die van de Himalaya, op hoogten variërend van 1000 tot 4000 meter. Er vinden echter wel verticale trekbewegingen plaats: 's Winters enige honderden meters naar beneden en 's zomers, na de broedtijd, hoger. Ze houden zich op in zowel zeer hoog geboomte als in het struikgewas, in loof- en in naaldbomen.

De roodkop-staartmees is een bijzonder klein vogeltje. De totale lengte is 10 cm, waarvan een flink deel voor rekening komt van de lange trapsgewijs gevormde staart. De hele bovenkop is diep kastanjebruin. Een brede, zwarte oogstreep loopt van de "mondhoeken" naar de nek. De bovenborst is wit met in het midden een opvallende zwarte vlek; de rest van de onderdelen is rossig bruin. De bovendelen zijn grotendeels blauwgrijs. Deze meesjes zijn altijd druk in de weer, veelal in kleine groepjes. Vaak zijn ze in gezelschap van boomkruipers en zangertjes. Maar de staartmeesjes zijn van alle verreweg het vertrouwelijkt. Men kan ze van slechts een paar meter afstand observeren, terwijl ze aan takjes en twijgjes als echte acrobaatjes bengelen, speurend naar allerlei insectjes. Kleine vruchtjes worden echter ook wel geconsumeerd.

Maar één enkel onverwachte beweging doet ze als een geheel opvliegen en binnen enkele seconden zijn ze verdwenen.

Het nest wordt nu eens vlak boven de grond in zeer dichte vegetatie aangetroffen, dan weer in een woudreus op 12 tot 15 m hoogte. De meeste nesten zitten evenwel op een hoogte van 2 tot tweeëneenhalve meter en zijn zeer moeilijk te vinden. Het nest is een eender kunstwerk als dat we van "onze" staartmees gewend zijn. Het is eivormig met aan de bovenzijde een kleine opening. Het is gemaakt van mossen en korstmossen en veren, samen gehouden door spinrag. De nestkom is een veren bedje. De 3-8 eitjes zijn witachtig met rozerode stipjes, die aan het stompe eind een kring vormen. Ze worden alleen door het vrouwtje uitgebroed.

Meindert de Jong

Kleurkanaries

Piet Verdult

De standardeisen in de praktijk.

Geelivoor. Ongepigmenteerd dus een vetstof vogel.

Mag totaal geen pigment laten zien in de bevedering ook niet in de donsbevedering alsmede in hoorndelen en nagels. Een geelivoor bezit een zuivere lichtgele kleur de ivoorstructuur. De schimmelverdeling moet egaal over het gehele lichaam zijn, zonder een opeenhoping van schimmel bijv. in de nek. Te weinig schimmel maakt de vogel te sterk van kleur, te veel schimmel maakt de vogel te wit.

Ook vleugel- en staartpennen moeten voldoende doorgekleurd zijn.

Door de werking van de ivoorstructuur zal de kleuruiting minder diep zijn dan bij een vogel zonder ivoor. Daarom moet het geelbezit iets hoger zijn, zodat er een zuivere en egaal gekleurde vogel ontstaat.

Maar, de geelfactor kent vele gradaties, van hoog tot laag en daartussen. De ivoorfactor vererft geslachtsgebonden d.w.z. een pop is ivoor of niet, terwijl de mannen wel split kunnen zijn voor ivoor. Een goed geelbezit en de ivoorstructuur bepalen de kleuruiting van een geelivoor.

Kweekaanwijzing:

A) Man lichtgeel split ivoor met lichte schimmelverdeling maal pop geelivoor met matige schimmelverdeling. Uit deze paring komen geelivoor mannen en poppen, mannen lichtgeel split voor ivoor en lichtgele of strogele poppen zonder ivoor.

B) Man geelivoor licht schimmel maal pop licht- of strogeel.

C) Pop geelivoor licht schimmel maal man licht- of strogeel. Hieruit verkrijgt men mannen licht- of strogeel split ivoor. De poppen uit paring B zijn geelivoor, poppen uit paring C zijn alle licht- of strogeel.

D) Man geelivoor licht schimmel maal pop licht schimmel. Men verkrijgt 100% geelivoor mannen en poppen. Bij paring D er op letten dat het geelbezit van goede kwaliteit is, omdat men twee ivooren aan elkaar paart. Bij deze kweek zeer goed letten op de schimmelverdeling niet te weinig maar zeker ook niet te zwaar schimmel.

Schimmel moet als het kan boven de snavel beginnen en de pennen voldoende doorgekleurd.

Voorkomende fouten:

- Kleur te diep, niet diep genoeg, onzuiver en/of niet egaal.
- Vleugel- en staartpennen onvoldoende doorgekleurd.
- Schimmelverdeling niet egaal, te veel of te weinig schimmel.
- Bonthed in de bevedering.
- Donkere vlekken op snavel, pootjes en nagels.

De poppen benaderen vaak de standaard, op de tentoonstelling komt men zowel goede mannen als poppen tegen. De mannen zijn over het algemeen iets te intensief, de poppen daartegen kunnen weleens te veel schimmel laten zien op de rug.

Bloedvleklori / *Trichoglossus haematodus*.

De bloedvleklori behoort tot de wigstaartlori's van het geslacht **Trichoglossus**, die op hun beurt met de broodstaartlori's **Domicella**, de glanslori's **Chalcopsitta** en de muskuslori's **Glossopsitta** tot de penseeltonglori's behoren.

Met zijn 27 centimeter lengte is de bloedvleklori een vogel van flink formaat. De rug, de bovenzijde van de staart en de vleugels vertonen de normale groene kleur, maar de rest van het verenkleed is zo bont geschakeerd, dat de bloedvleklori ongetwijfeld tot de bontste papegaaien moet worden gerekend. Dit alles blijkt fel met de helderrode snavel te contrasteren.

Van de bloedvleklori's zijn 21 ondersoorten bekend, die in Oost-Australië, de Polynesische en Indonesische eilanden worden aangetroffen. Van die ondersoorten noemen wij de roodhalslori **Trichoglossus haematodus rubritorquis** en de lori van de blauwe bergen **Trichoglossus haematodus moluccanus** (lengte 28 cm).

De wigstaartlori's zijn met hun wigvormige groene staart uitstekende vliegers en de bloedvleklori maakt daarop zeker geen uitzondering. Hij trekt doorgaans in groepjes rond. Tijdens hun zwervend bestaan zoeken ze in elk seizoen bloeiende bomen af: gom- of eucalyptusbomen vooral. Zijn de bomen uitgebloeid, dan trekken de bloedvleklori's weg. De combinatie van schitterend gekleurde vogels en bloesems

kan niet anders dan een lust voor het oog worden genoemd. Een fraaiere natuurtafereel is nauwelijks denkbaar, wat tot op zekere hoogte met boomstronken en een doelmatige natuurlijke beplanting ook in de volière te verwezenlijken is. Vaak ziet men bloedvleklori's tezamen met andere **Trichoglossus**-soorten op de bloesemtakken van een boom. Wij noemen in dit verband de schubbenlori **Trichoglossus chlorolepidotus**, de veelkleurige lori **Trichoglossus versicolor** en de pracht- of ornaatlori **Trichoglossus ornatus**. Bij het rondklimmen in bomen onderhouden de vogels contact met elkaar met een schrill gefluit en geschreeuw, wat in dienst staat van de signaalcommunicatie. Wij hebben hier met luidruchtige vogels te doen, die vrijwel altijd bezig zijn. Met die geluiden kan het een en ander aan elkaar worden verteld. Tijdens het opstijgen roepen de leden van de groep nog naar elkaar. Ze zijn eigenlijk niet uit het Australische landschap weg te denken. Het hele jaar door trekken ze kriesend en schreeuwend van plaats tot plaats om de bloesemende gombomen van het seizoen te vinden. Het woongebied omvat bergwouden en savannes. Open piekken zijn ook geliefd, maar in elk geval moeten grotere of kleinere wateren aanwezig zijn.

De bloedvleklori laat zich weinig met mensen in en neemt nauwelijks van ze notitie. Gewoonlijk zijn de dieren bij-

zonder tam, wat leidde tot het ontstaan van het Griffiths reservaat in Currumbin in Queensland, waar elke dag tientallen bloedvleklori's uit de hand worden gevoerd. Dit blijkt ook met de reeds genoemde schubbenlori mogelijk te zijn. Dit reservaat werd na verloop van tijd een toeristische trekpleister, waar de mensen konden genieten van het uitzonderlijk kleurige tafereel, de lori's gingen zomaar op hun handen, schouders en hoofden zitten. Ook blijken daar lori's gelokt te kunnen worden door buiten suikerwater neer te zetten.

Het hoofdbestanddeel van het voedsel van de bloedvleklori is honing. Bij het bemachtigen daarvan speelt hij een belangrijke rol bij de bevruchting van de door hen bezochte bloeiende bomen. De bloesems worden in de snavel uitgeperst, waarna met de tong het sap kan worden opgelikt. De tong kan ook behendig in de bloemen worden gestoken om met de kwastvormige tongpunt de honing op de vege. Ook de bloedvleklori heeft in plaats van de normale dikke vlezig papegaaietong een dunne tong met lange vlezige draden aan de punt, die je met de dikke haren van een penseel zou kunnen vergelijken. De zwakke snavel hoeft niet stevig te zijn, omdat het voedsel behalve uit honing en stuifmeel uit vruchten en knoppen bestaat. Strijken bloedvleklori's in een boomgaard neer, dan kan in korte tijd grote schade worden aangericht. Het is voor de tuinder uiteraard

Bloedvleklori

Trichoglossus haematodus

Prof. dr. Anthonie Stolk

De bloedvleklori laat ons zien met welke moeilijkheden men te doen kan krijgen bij het vaststellen van de wetenschappelijke naam. Hierbij blijken verschillende mogelijkheden te zijn. De naam kan betrekking hebben op een karakteristieke eigenschap van het dier. Ook kan het worden genoemd naar de plaats waar het werd gevonden of naar de persoon die hem heeft ontdekt. Nu geldt bij die naamgeving de prioriteitsregel, dat wil zeggen dat de het eerst in een publicatie gegeven wetenschappelijke naam de geldige is. Werd daarbij een spellingfout gemaakt, dan moet deze toch eigenlijk worden gehandhaafd. Zo heet de bloedvleklori oorspronkelijk *Trichoglossus haematod*. In de eerste publicatie waarin hij wordt vermeld, kwam de naam *haematod* aan het eind van een regel te staan. De laatste lettergreep kon er niet meer op en omdat men het lelijk vond om er de volgende regel mee te laten beginnen, liet men dat dus maar doodeenvoudig weg. Daar dit eigenlijk wel wat vreemd is, gebruiken de meeste auteurs *haematodus*, wat wij overigens in dit artikel ook zullen doen.

usel

De

geen vrolijk gezicht om de grond onder de bomen met bloesems bezaaid te zien. Ze werden door de bloedvleklori's in hun haast afgebroken om maar zo snel mogelijk bij de honing te komen. Zoals wij persoonlijk ondervonden worden door de bloedvleklori in gevangenschap soms ook zachte Insekten gegeten. Bij voeding met de hand kunnen aan bloedvleklori's naast appelmoes, babyvoedsel en honingmengsels ook meelwormen worden gegeven. Voor nestelende bloedvleklori's worden niet alleen meelwormen geaccepteerd, maar blijken ze zelfs een sterke voorkeur voor dit voedsel te tonen.

Aan het begin van het broedseizoen splitsen de zwermen zich in paartjes, waarbij gevechten tussen de mannetjes, alsmede tussen de vrouwtjes worden gezien. De bloedvleklori's zijn zeer territoriumbewust en het eigen stukje grond rond de nestholte wordt dan ook fel verdedigd.

Het nest van de bloedvleklori's zit vrij hoog boven de grond in een gat aan het eind van een afgebroken tak of in een holte in een boomstronk. De bodem wordt niet met zacht materiaal bekleed, zodat de twee witte eieren zonder meer op een kale ondergrond worden gedeponeerd. Door het vrouwtje wordt ongeveer 26 dagen gebroed. Vaak zijn twee broedsels per broedseizoen te constateren. Het mannetje blijft dicht in de buurt om zo goed mogelijk de wacht te houden, zodat elke indringer onmiddellijk kan worden verjaagd. Verlaat het vrouwtje het nest, dan blijkt het mannetje haar als een trouwe echtgenoot te vergezellen. Op de weg terug naar het nest wordt het vrouwtje ook door haar partner begeleid.

De jongen hebben in het begin lange fijne witte donsveren. Na de tiende dag komen de grijzige wollige dekdonsveren door. Eerst na ongeveer veertig dagen krijgen ze het gewone verenkleed. Na ongeveer zestig dagen verlaten de jongen de nestholte. Hier moet nog op een merkwaardig gedrag van de pasgeboren jongen worden gewezen.

De eerste levensdagen liggen ze met de zware kop op de bodem van het nest. Dit schijnt een ongemakkelijke houding te zijn, want al spoedig leggen de jongen hun halzen over elkaar om zo wat steun te krijgen. Uiteraard kan het sterkste jong de in dit opzicht gunstigste houding aannemen. Scheidt men de jongen, dan worden ze onmiddellijk onrustig. Als surrogaat voor een nestgenoot kan men het jong ook een rolletje celstof geven om de hals op te leggen. Daarmee blijkt het jong ook tevreden te zijn.

Een begin van de oogspleet wordt op de vierde dag gezien, maar eerst vier of vijf dagen later gaan de ogen inderdaad open. De jongen blijken nu al wat levendiger te worden. Hun beweeglijkheid neemt na de derde week opmerkelijk toe. Van fel licht dat ze eerst kunnen verdragen, wenden zij zich nu af. Belangstelling voor hun omgeving komt ongeveer in de vijfde week. Alle mogelijke dingen worden dan met de tong onderzocht. Zoals bekend is dit orgaan bij alle papegaaien van talrijke tast- en smaakpapillen voorzien. Op die manier worden ook de veren van de andere jongen onderzocht. Een week later worden ze weer wat rustiger en verliezen ze ook iets aan gewicht. Met zestig tot 65 dagen vliegen ze uit en dan blijven ze in het begin de hele dag rustig tegen elkaar aangedrukt op een tak zitten. Voor het overige is de bloedvleklori doorgaans weinig verdraagzaam. Met verschillende andere soorten in kooi of volière kan ernstige problemen geven. Wel kunnen er in dit opzicht vrij grote verschillen bestaan.

Zijn de jonge bloedvleklori's ongeveer vijf weken, dan gooien ze zich bij verdediging of spel al op de rug en gebruiken ze daarbij de scherpe klauwen en snavel. De verdedigingsmethode blijkt op die van jonge roofvogels te lijken. Volwassen vogels maken onder die omstandigheden ook van hun klauwen gebruik.

Het blijkt mogelijk te zijn om de bloedvleklori in de volière tot voortplanting te brengen. Men heeft voor boomstronken met geschikte broedholten te zrogen en de beplanting moet ook zo natuurlijk mogelijk zijn.

De toegang tot de nestruimte was zo klein, dat met geen mogelijkheid was waar te nemen wat daarbinnen gebeurde. Wel kon worden geconstateerd dat de jongen eerst het grijze donskleed kregen, terwijl enige tijd daarna de echte veren kwamen en de ogen open gingen. De jongen werden door de ouders met opgebraakt voedsel grootgebracht. Na ongeveer een maand bleken de groene partijen gedeeltelijk aanwezig te zijn. Eerst later verscheen de rode kleur. Ogen en snavel waren donker getint.

De jonge bloedvleklori's liggen in het halfdonker in het nest. De snavelranden zijn lichtgevend en kunnen zo voor de ouders een baken zijn om het voedsel in de keel van de jongen te stoppen. Er is een verhaal bekend van iemand die naar het nest van een bloedvleklori klom en in het donker twee heldere bewegende voorwerpen zag, die oplichten en op ogen leken. Hij dacht met een gitslang te doen te hebben en viel van de schrik naar beneden.

Behalve de mens zijn roofvogels de grootste vijanden van de bloedvleklori. De Australische havik is in dit opzicht bijzonder gevreesd. Imitiert men diens roep, dan kan men vliegende boslori's onmiddellijk in de dichte veilige struiken zien duiken. Ze blijven daar rustig zitten totdat het gevaar geweken is. Wat het gedrag van de bloedvleklori betreft tasten wij op verschillende punten nog volkomen in het duister. Misschien kan in de toekomst hierin verandering komen, temeer daar (zoals gezegd) de soort in de volière is te kweken. Met wat geduld kan men de bloedvleklori enigszins leren spreken mits men hierbij vroegtijdig met nestjongen begint. Met oudere exemplaren kan men in dit opzicht meestal niet veel meer bereiken. Met het oog op de fraaie kleuren van het verenkleed is het overigens wel te begrijpen dat de bloedvleklori geruime tijd als kooivogel geliefd is geweest.

Overigens was (en is) dit ook bij de plaatselijke bevolking het geval, die de bloedvleklori graag gekortwiek of in bamboekoclen hield (en houdt). Als voedsel werd (en wordt) dan vooral rijst en banaan verschaft. De kleurige veren en zelfs de bontbevederde koppen werden (en worden) voor sierkettingen gebruikt. Vrijlevende vogels kunnen naar de huizen komen om te kijken of er niet wat te verhapstukken is. Bijhouders hebben in het algemeen de ervaring dat de bloedvleklori's regelmatig korven en kasten bezoeken om honingdruppels op te likken. Voert men hen dan zoetigheid in de vorm van honingzeem, dan heeft men al spoedig daarvan vele kilo's per dag nodig. Op die manier is men plaatselijk tot toeristische attracties gekomen en is wel iets van de bloedvleklori bekend geworden. Komt een soortgenoot in gevaar, dan komen op zijn alarmkreten de troepgenoten aangevlogen. Is er dan een mens in de buurt, dan kunnen ze denken dat hij de bron van alle ellende is, waarna ze zo iemand kunnen omringen.

Lori's laten ook zien dat niet alleen wetenschapsmensen, maar ook eken in staat zijn om belangrijke bijdragen aan de vogelkunde te leveren. In de vorige eeuw had Maarten Dirk van Renesse van Duivenbode zich op Ternate gevestigd. Met zijn zoon Lodewijk oefende hij daar het beroep van koopman en planter uit. Als natuurlefebbers besteedden ze hun vrije tijd aan de natuurstudie en brachten ze elke vreemde vogel die ze in handen kregen, onder de aandacht van ornithologen. Als gevolg daarvan zijn verschillende vogelsoorten naar hen genoemd. In 1858 bezocht zelfs de beroemde dierkundige A.R. Wallace een bezoek aan vader

Onze duifjes Patrick Geukemeyer

Ik wil met dit artikel graag de aandacht wijden aan enkele tropische duiven want, ik vind dat ze wat meer op de voorgrond moeten komen.

Peruduif (*Columbina cruziana*)

Signalement: Het peruduifje heeft een blauwgrijze kop, de kin is wit en het bovenlichaam bruin-grijs. Op de schouders een purperviolette band en op de binnenste vleugeldekken staalblauwe vlekken. Borst en onderlichaam licht rose, middelste staartpen donker bruin-grijs, de buitenste zwart met witte eindzomen. De snavel is oranje. Het einde van de snavel is zwart, de pootjes zijn roze. Het geslacht is moeilijk te onderscheiden. De duivin is iets matter gekleurd. Het peruduifje leeft in Peru, Ecuador en Chili. Het is het enigste duifje dat zandbaden neemt. Het peruduifje legt 2 eieren die ze 14 dagen bebroeden. De nesttijd bedraagt 11 dagen, terwijl de jongen op een leeftijd van 20 dagen zelf voer opnemen. Het nestmateriaal bestaat uit grashalmpljes en takjes die ze in een bakje bij elkaar dragen en waar ze een bouwvallig nest van maken. Tijdens de broedperiode zijn ze agressief en dus niet gemakkelijk met andere kleine duivensorten samen te houden. Het peruduifje is niet winterhard en daarom is een verwarming eigenlijk wel nodig. Als voedsel nemen ze graag: gierst, glanszaad, parkietenzaad en negerzaad. Al met al, een goede zaadmengeling is voor deze duif vereist.

Rode birma tortelduif (*Streptopelia trarquabarica*)

Signalement: De rode Birma tortel is kleiner dan de lachduif. Het kopje is blauwgrijs, op voorhoofd, keel en aan beide zijden van de zwarte nekband gaat het zwart over in wit. De bovenrug, het vleugeldek en de binnenste slagpennen zijn wijnrood, op de hals, aan de borst en buik lichter en naar achteren van roodgrijs in wit overgaand. Onderrug, stuit en bovenstaartdek zijn donker blauwgrijs. De middelste staartpen is blekgrijs, de overige tonen donkergrijs met witte eindpunten. De snavel is zwart, het oog bruin en de pootjes donkerrood. De geslachten zijn duidelijk te zien: De doffer is veel donkerder met dof purperrode voorrug en vleugels. Ze zijn ongeveer 20 cm groot. Ze komen voor in Birma, Zuidoost Azië en de noord Philippijnen. Het legsel bestaat uit 2 eieren die ze 13 dagen bebroeden. De nesttijd bedraagt 15 dagen. De fokken gemakkelijk maar blijven storingsgevoelig.

Ze zijn niet winterhard. Het voedsel bestaat uit een mengeling van grasparkietenzaad, kanariezaad, gebroken maïs en fijn gehakt groen.

Parelhalsbandduif (*Streptopelia chinensis*)

Signalement: De parelhalsband lijkt veel op de wilde tortelduif. Ze zijn ongeveer even groot als de lachduif alleen ze hebben kortere vleugels en een langere staart, de kop is loodgrijs. In de nek zwart- en wit gepunte veertjes die op parels lijken en de halsband vormen. De bovenrug, het vleugeldek en de binnenste kleine slagpennen zijn wijnrood, de vleugelboeg is blauwgrijs. De hals, borst en buik zijn wijnrood. Het onderstaartdek is wit. De benedenrug, stuit en bovenstaartdek zijn donkergrijs.

De middelste staartpen is donkergrijs. De snavel is zwart en het oog is bruin, de pootjes zijn donkerrood. Ze leven in India, Sri Lanka, Maleisië, Zuid China en ze zijn ingevoerd in Australië, Nieuw Zeeland, Hawaii en in Zuid Californië. Ze leven daar in open bossen en cultuurland. Ze leggen 2 eieren. De duiven zijn storingsgevoelig. Ze hebben grote voliëres nodig want ze moeten goed kunnen vliegen.

Tijdens de broedperiode is de doffer agressief dus, maar 1 paar in de voliëre. Het voedsel bestaat uit: grasparkietenzaad, tarwe, een weinig hennep en groenvoer.

Senegalduif (*Streptopelia senegalensis*)

Signalement: De senegalduif is ongeveer 1/4 kleiner dan de lachduif. Deze duif bezit fijne zachte wijnrode tot bruine kleurmengelingen. De doffer verschilt nauwelijks van de duivin. Het gewicht is 90-120 gram. Ze leven in geheel Afrika, Arabië, Turkestan, Turkije, Palestina en Malta waar ze waarschijnlijk zijn ingevoerd. Het legsel bestaat uit 2 eieren die 13 dagen worden bebroed. De nesttijd bedraagt 12 dagen en na 10 dagen nemen de jongen zelf voedsel op. Het voedsel bestaat uit tortelduiver voer, kanariezaad, tarwe, groenvoer en natuurlijk grit dat voor alle tropische duiven vereist is. Ze broeden goed en veelvuldig. Soms zijn ze agressief tegenover soortgenoten maar soms ook niet. Ze zijn niet winterhard.

Maarten Wallace beschreef hem als een man die stamde uit een oudhollands geslacht. Hij was zo rijk dat hij behalve meer dan honderd slaven, een groot aantal schepen en de halve stad bezat. Ook was hij zeer ontwikkeld en toonde hij grote belangstelling voor wetenschap en literatuur. Om zijn invloed bij de inlandse radja's en hun onderdanen, alsmede om zijn grote bezit stond hij algemeen als de koning van Ternate bekend. Vermoedelijk door het bezoek van Wallace zonden de Van Duivenbodes inlandse jagers uit naar de naburige eilanden om daar vogelhuiden te verzamelen.

Bij het houden in de voliëre wordt de bloedvleklori spoedig tam en kan hij na enige tijd uit de hand van de verzorger eten. Gevoelig voor lage temperatuur (tot een zekere grens natuurlijk!) is de bloedvleklori niet. Als gevolg daarvan kan hij in de vliegkooi blijven, mits er een verwarmde binnenvoliëre aanwezig is. Wat voedsel betreft moet rekening met de speciale behoeften worden gehouden. De snavel is immers wat anders gebouwd dan bij de overige papegaaien. De voor zaadeters zo karakteristieke vijlkeren ontbreken. Het is absoluut fout (al wordt dit door sommige vogelliefhebbers wel uit gemakzucht of onwetendheid gedaan) om de bloedvleklori aan zaad te wennen. Krijgt de bloedvleklori de juiste voeding van zachte zoete vruchten, horing en stuifmeel, dan worden grote hoeveelheden vroeibare uitwerpselen geproduceerd, die de verzorger handvol werk geven. Dit is bij dergelijke vogels nu eenmaal een noodzakelijk kwaad. De bloedvleklori mag men zaden alleen als bijvoergeven. Snavel noch maag is immers op dit soort voedsel ingesteld. Baden doet de bloedvleklori graag.

Er moet dan ook altijd voor een ondiepe bak met water worden gezorgd. De vogels moeten immers in het water kunnen zitten, waarbij flinke slagen van staartpennen en vleugels worden gemaakt. Op die manier worden de borst- en buikveren door en door nat. Alleen de kop blijft droog te blijven. Die houden de bloedvleklori's liever volkomen droog.

De bloedvleklori heeft de volgende kenmerken: Bovendelen van hals tot staart en achterste onderdelen groen. Kop blauw tot gele band aan de hals. Borst en flanken oranje-rood. Buik donkervioletkleurig blauw. Ondervleugeldekken oranje en geel. Staartveren donkergeel. Grijsgroene poten. Ogen rood. Snavel koraalrood.

De
sel

De

De kuifgors

Tekst: H.A. Maurer
Foto: C. Scholtz/H.v.Os

De ongeveer 15 cm grote Kuifgors is de enigste vertegenwoordiger van het geslacht **Melophus**, heeft als soortnaam **lathami** en komt zonder ondersoorten voor in het Himalayagebied, India, Burma en Zuid China. Bij voorkeur vertoeven ze op rotsachtige berghellingen welke met vrije lage dichte struiken zijn begroeid. Ze komen voort tot op hoogten van zo'n 2000 meter en leven in hoofdzak paarsgewijs. Aan het einde van de broedperiode vormen ze kleine groepjes en houden ze zich vooral op in de nabijheid van bergstroompjes.

Naast zaden van grassen en wilde planten, nemen ze ook insecten op.

De man is glanzend zwart hetgeen in de stralen van de zon een aardige reflectie van groen- tot blauwachtige kleuren veroorzaakt. Vleugels en staart zijn kastanjebruin. Op de kop bevindt zich een vrij dunne spitse kuif die, als de vogels zich in rusthouding bevinden, plat op de kop ligt. Als ze al fouragerend zich over de grond voortbewegen is die kuif opgericht. De poppen zijn overwegend donkerbruin van kleur met lichtere kaneelbruine vleugels en staart. Ook zij zijn met een klein kuifje uitgedost. Beide vogels zijn actief bij de nestbouw betrokken en van droge grasstengels wordt, veelal op of kort bij de grond in een hoge graspol of dichte struik, een vrij groot komvormig nest gemaakt dat in de kom met zachte plantaardige materialen of veelal dierenhaar wordt gestoffeerd.

Een legsel bestaat uit 3 tot 4 eitjes die een groene tot bruinachtige schaalkleur hebben en met donkerrode, bruine tot purperachtige vlekjes zijn bezet. Die tekening op de eischaal is niet zo fijn als dat we dat van gorzen, met hun zogenaamde 'schrijvereitjes', gewend zijn. Hoofdzakelijk is het de pop die de eieren bebroedt en zij doet daar ongeveer 12-13 dagen over. De jonge vogels worden in eerste instantie gevoerd met kleine insecten en als ze na ongeveer 14 dagen het nest verlaten vallen ze nog eenzelfde periode onder de directe zorg van de oudervogels. In hun jeugdkleed gelijken ze sterk op volwassen poppen.

De zang van de kuifgors is aangenaam om te beluisteren en vooral de man laat, meestal van een wat hoger gelegen vaste zitplaats, veelvuldig van zich horen. Trouwens de geslachtsnaam **Melophus** duidt daar al op.

Ze worden slechts af en toe ingevoerd en ze zijn, na acclimatisatie, heel goed in beplante voliëres te houden. Het blijken dan sterke vogels te zijn die zeer wel ons klimaat kunnen verdragen. Wel is het aan te bevelen dat aansluitend aan de voliëre een droog en tochtvrij binnenvlucht is gesitueerd, zodat ze zich als het buiten wat te bar is daarin kunnen terugtrekken.

Wel dient men de vogels regelmatig in het oog te houden want in de gezelschapsvoliëre kunnen ze best wel eens enige agressiviteit ontwikkelen en het andere vogelsoorten wat moeilijk maken. Op een menu van kanarie- en onkruidzaden, aangevuld met ei- en universeelvoer en wat insecten, blijven ze in goede conditie. Ook dagelijks vers en fris drink- en badwater is vereist. Over kweekresultaten is ons niets bekend.

Ervaringen

De Roodvleugel gaallijster, **Garrulax milnei**, komt met de rassen **milnei**, **sharpei**, **vitryi** en **sinianus** voor in Birma, Yunnan, Thailand, Indo China, Laos, Kwangsi en Fuhien. De vogels zijn ongeveer 28 cm groot en er is uiterlijk geen verschil te zien tussen man en pop.

Het begon allemaal in juni 1988. Ik was op bezoek bij een vogelliefhebber in Ljhorst die in het bezit was van een paartje van deze fraaie gaallijsters. Het was met zekerheid een paartje want ze hadden zelfs al jongen gehad maar omdat die jongen door de oudervogels zijn opgegeten wilde die vogelliefhebber ze wel kwijt; dat ging hem namelijk te ver.

Ik vond het schitterende vogels, vond het beslist zonde dat dergelijke vogels weer in de handel zouden terechtkomen en besloot ze over te nemen. Nog diezelfde dag werden ze afgeleverd en in een aparte voliëre van 2 m lang, 1 m breed en 2 m hoog gehuisvest.

Boven een in de voliëre groeiende conifeer bracht ik al bij voorbaat een oud merelnest aan.

De vogels waren al heel vlug aan hun nieuwe huisvesting gewend en dat kwam tot uiting doordat ze al binnen enkele dagen zijn begonnen aan het met cocosvezels opknappen van het merelnest. Eerlijk gezegd had ik daar beslist niet op gerekend. De pop was regelmatig op dat nest te vinden en op 26 juni legde ze daarin haar eerste ei. De daarop volgende dag het tweede en tevens laatste ei. De eieren zijn ongeveer 28,7 x 20,7 mm groot en licht groenblauw van kleur zonder verdere tekening.

De eieren werden trouw door de pop bebroed en als ze eens het nest verliet om te eten, werd het legsel door de man beschermd. Het leek net of hij dan het broeden overnam, hetgeen ik overigens wel betwijfel. Alles verliep voorspoedig en na een broedduur van 14 dagen, het was 10 juli, werd het eerste jong geboren, de daarop volgende dag kwam het tweede ei uit. Nu moest het worden waargemaakt en de vraag was welk voedsel te geven en in welke hoeveelheden.

Het was al heel snel duidelijk dat er alleen maar levend voedsel werd opgenomen en ik zorgde dan ook voor

met de roodvleugel gaailijster

meelwormen, maden, pinky's, regenwormen, mierenpoppen en nachtvliners, welke laatsten s'nachts door middel van een ventilator werden gevangen. Fruit, zoals appel, rozijnen, sinaasappel en banaan werd, toen de jongen waren geboren, niet meer opgenomen. De meeste voorkeur van de oudervogels ging uit naar regenwormen hetgeen ik overigens wel gevaarlijk vond. Met de regenwormen kunnen namelijk ook zogenaamde gaapwormen in het vogellichaam terechtkomen. De jonge vogels groeiden goed zodat ik ze op de achtste dag al kon ringen met 5.4 mm ringen. Toch kwam er enige tegenslag, een van de jongen kreeg inderdaad last van gaapwormen. Medicijnen mochten niet meer baten, het jong ging dood. Met de andere bleef het gelukkig goed gaan en de oudervogels bleven hem voeden tot in de achtste levensweek en nog steeds uitsluitend met levend voer. Bij het uitkomen zijn de jongen helemaal naakt en hun lichaamskleur is geelachtige rose. Op een leeftijd van 15 dagen verlieten ze het nest. Op dat moment zijn ze overwegend bruin van kleur. Met ruim 3 maanden zijn ze volledig op kleur en

gelijken dan al heel sterk op volwassen exemplaren. De balts van de man is aardig om te zien en te horen. Hij staat dan heel hoog op de poten, laat zich bijzonder

goed aan de pop zien en maakt daarbij prachtige geluiden die ik moeilijk kan beschrijven. Buiten de broedtijd nemen de vogels buiten het levend voedsel en genoemd fruit ook beo-korrels en universeelvoer op.

Met name als er jonge vogels zijn, is de voedselverzekering toch een vrij kostbare zaak. Alleen aan meelwormen al ruim een pond per week. Zodra de jonge vogel zelfstandig was, verminderde ik de hoeveelheid levend voedsel en gaf toen meer fruit, beo-korrels en universeel waaraan hij binnen een week al aardig gewend was.

Uiteraard heb ik de jonge vogel ingezonden naar onze eigen bondskampioen, Vogel '89 in Breda. Door de NBvV is aan mij een oorkonde verstrekt en ik ben daar best trots op.

Tekst: J. Brakke

Kifoto: C. Scholtz/v 't Hart

S t r e s s

Het woord 'stress' is al aardig bejaard, dat kan niet verhelen dat het recentelijk meer dan ooit in de belangstelling is komen te staan. Een wetenschappelijk onderzoeksteam stelde o.m. vast dat bijna 50% van alle WAO-gerechtigden in die situatie terecht waren gekomen door stress, dat was natuurlijk voorpaginanieuws.

Niet aflatende spanningsvelden zorgen klaarblijkelijk voor een lichamelijk onwelzijn dat uiteindelijk leidt tot arbeidsongeschiktheid.

Spanningsvelden zijn te behappen als ook voldoende ontspanning aanwezig is, op dat gegeven is een oud spreekwoord van toepassing: de boog kan niet altijd gespannen zijn.

Eigenlijk merkwaardig, een spreekwoord uit de tijd dat de boog (en de pijl) nog een gebruiksvoorwerp was is geheel van toepassing op situaties die vandaag als stress omschreven worden. Opnieuw blijkt dat er weinig nieuws onder de zon is.

Het houden en vermeerderen van vogels, van welke pluimage dan ook, is een vorm van ontspanning, een vrijetijdsbesteding waarbij alle nare dingen van alledag naar de achtergrond worden geschoven. Op het hok leeft de liefhebber zich uit, niemand die dwingend kan reguleren, op en binnen je hok ben je eigen baas, punt uit.

Vooraf wanneer in de fok alles van een leien dakje loopt ontstaat een bevrijdingsroes, 'ze' kunnen me nog veel meer vertellen met al hun verhaaltjes, laat mij m'n gang maar gaan, 'k zal ze eens een poepie laten ruiken.

Dat laatste slaat dan weer op de onvermijdelijk komende tentoonstelling, daar immers ga je in de slag met de concurrentie.

Soms gaat het in de fok helemaal niet naar wens, gelukkig ligt dat nooit aan de fokker, dat komt door de vogels.... Ook dan kunnen heel ongecontroleer-

de stress-situaties ontstaan, menigmaal uitmondend in de kreet 'ik ruim die rotzool op'. Gelukkig (voor de vogels) wordt vaak door adviezen van derden de soep minder heet gegeten dan opgediend, door het doorvoeren van aangeraden zaken gaan 'ze' het ineens wel doen, tegen de verwachting(en) in.

Of dat nou geheel en al te danken was aan het advies van Piet of Klaas wordt natuurlijk betwijfeld, de eigenaar kan immers best zijn eigen boontjes doppen, nietwaar? Geschilderd zijn twee veelvuldig voorkomende situaties, uitermate van elkaar verschillend. In het eerste geval werd de 'fokboog' nooit echt gespannen, in het tweede geval werd die boog tot het uiterste gespannen. Die spanning ebde pas weg toen de zaken een gunstige wending namen.

Op het tijdstip X is in beide hokken geen fokboogspanning meer aanwezig, beide eigenaars raken omstreeks augustus/september bevangen door de tentoonstellingskoorts. In de terminologie blijvend: de TT-boog wordt alvast nagekeken, zondig worden de snaar en het hout wat bijgewerkt, voorzichtig worden pogingen ondernomen om de boog wat te spannen. Omdat in het ene hok alles 'vanzelf' ging wordt aangenoemen dat die situatie ook van toepassing is op de TT-vogels; in het hok waar het helemaal niet zo goed ging denkt de eigenaar dattie er al zat en genoeg aan gedaan heeft dit seizoen, hij piekert er niet over om nou alweer z'n vogels na te gaan lopen, hij ziet wel.

Opnieuw twee verschillende invalshoeken die leiden tot exact hetzelfde: aan de TT kandidaten wordt en werd geen bijzondere aandacht geschonken.

In organisaties met de omvang van de NBvV is het erg moeilijk om in te schatten hoe vaak de geschilderde situaties zich voorgedaan hebben in het TT-seizoen 88/89; terugbikkend op dat

TT-seizoen ontstaat de indruk dat dit veel vaker voorkomt dan men bereid is toe te geven. Waarom? Omdat er nog nooit zoveel vogels op de TT geweest zijn die iedere vorm van voorbereiding misten!

Wat te denken van een onderlinge TT waar meer dan 50% van de ingezonden vogels strafpunten kregen vanwege bevederingsfouten? Wat te denken van vogels waarvan de pootjes tot boven de ring onder de str... zaten? Wat te denken van vogels die overal in de TT-kooi te vinden waren behalve op stok? Wat te denken van het steeds toenemend aantal vogels met missende nagels/tenen?

Tegen de achtergrond van het rapport over stress en de gevolgen daarvan is het best voorstelbaar dat u door uw vogels niet gestrest wilt worden; naar mijn mening liggen het ontlopen van stress en gemakzucht gevaarlijk dicht bij elkaar. Het is zeer wel mogelijk om gave vogels op een TT te brengen zonder dat de eigenaar met stress besmet wordt. Als vogels regelmatig baden en het hok wordt op gezette tijden schoongemaakt blijven de pootjes schoon, hoezo stress? Rechtstreeks uit de volière in de TT-kooi en dan naar de TT leidt tot niets; vogels dienen gewend te worden aan die kleinere kooi, africhten helpt! Vroegtijdig uitvangen van de TT-candidaten maakt bevederingscontrole mogelijk, verwijder tijdig de gebroken/beschadigde pennen, dan zit de vogel gaaf op de TT.

Er is een variant te bedenken over dat oude spreekwoord: Voor TT-vogels dient de aandachtsboog van de eigenaar altijd gespannen te zijn, zonder stress!

Jan Kuiper

use!

De!

De Dayallijsters

(*Copsychus saularis*)

Witbuik Dayallijster

Tekst: Meindert de Jong
Foto's: C. Scholtz/v. 't Hart en v.d. Borst.

De Dayallijster heeft een groot verspreidingsgebied. Men kan hem in diverse ondersoorten (19) aantreffen in geheel Zuidoost-Azië, Maleisië, Indonesië en de Filipijnen. Omdat ik het op Java voorkomende ras verreweg het beste ken, zal ik daar maar iets over vertellen. De officiële naam aldaar is Bonte tuinlijster, terwijl de vogel bij de inheemse bevolking overal bekend staat als Koetjita. De hoofdkleur van deze lijster is zwart; de onderbuik is wit, maar er zijn er ook met een zwarte onderbuik, evenals een grote vlek op de vleugels. Hij lijkt oppervlakkig wel iets op een verkleinde uitgave van een

ekster. Het is een zeer levendige vogel. Onophoudelijk vliegt hij van struik naar struik. Inmiddels laat hij dan een niet onweeluidend gefluit horen, zoals "tuwriet - tuwriet - tuwriet" of een langgerekt "twieleieieiet". Het eigenlijke gezang is lang niet onverdienstelijk en wordt gewoonlijk van een hoge post voorgebracht.

Op de grond beweegt de Koetjita zich zoals onze lijsters plegen te doen, niet lopend maar met sierlijke hippende sprongen. Op de grond worden wormen, slakken, kevers en andere insecten bemachtigd.

Op Java is de Bonte tuinlijster het meest

voor aan de bcsranden. In het oerwoud wagen ze zich niet graag. Maar ook in tuinen ziet men de bonte vogels geregeld en vandaar dan ook de naam tuinlijsters.

Het nest heeft evenwel weinig weg van dat van onze lijsters. Het is een nogal los geval, vervaardigd van stug materiaal zoals plantestengels, bladnerven, vezels, halmen en dergelijke. De nestplaatsen lopen nogal uiteen. Nu eens is het een ondiepe boomholte, dan weer zit het hoog tussen de oksels van palmbladeren, maar ook kiezen ze wel een kluwen epifyten uit om het daarin te bouwen. (Epifyten zijn planten die op bomen groeien doch er niet op parasiteren. Ze hebben afhanginge luchtwortels.) Meestal worden er 3 eieren gelegd, soms maar 2. De kleur althans van de Javaanse ondersoort, is licht groenachtig blauw met zeer veel donkerbruine stippen en vlekjes. Soms staan deze aan de dikke pool zo dicht bij elkaar, dat de eigenlijke ondergrond niet meer te zien is.

In de vollère

Deze lijsters hebben een ruime vlucht nodig, waarvan een flink deel beplant is met struikgewas. Een flinke laag teelaarde is wenselijk. Men moet ze niet samen houden met kleine vogels. Van broeden komt dan weinig terecht en ook zijn er lijsters die jonge vogeltjes niet versmaden. Een gewaarschuwd mens.... Wil men fokken met de lijsters, dan moet men ze apart in een vollère houden, d.w.z. de paren afzonderlijk.

Zwartbuik Dayallijster

Ervaringen met oranjekaakjes

Tekst: Th. Spuesens
Foto: Horst Müller

Aan mijn geslaagde kweek met Oranjekaakjes, **Estrilde melpoda melpoda**, zijn heel wat jaartjes voorafgegaan.

In 1982 kocht ik van een handelaar een viertal exemplaren en deze zijn toen tezamen met enkele Sint Helenafazantjes en Blauwfazantjes in een buitenvolière gehuisvest. Ik kocht er meer dan twee omdat het zo ontzettend moeilijk is om zomaar op het oog een koppeltje samen te stellen. In datzelfde jaar zijn de vogels niet tot broeden gekomen, hetgeen ook niet verwacht werd want de vogels hebben toch wel geruime tijd nodig om te acclimatiseren.

Een jaar later echter, inmiddels had ik uit die vier vogels toch wel een koppeltje kunnen samenstellen, kwam het wel tot broeden maar de eitjes waren niet bevrucht. In 1984 hetzelfde, wel weer nestbouw, eieren leggen en broeden, maar geen verder resultaat. In 1985 is het popje doodgegaan.

Uiteindelijk in 1988, na nog eens een keer een exemplaar te hebben geruild voor een popje, kwam er een kentering ten goede. In mei zag ik regelmatig dat het mannetje luid kwetterend het popje achtervolgde. Enkele dagen nadien toonde het popje zich meer paringsbereid en bleef ze rustig zitten toen de man voor haar baltste. Kort daarna vlogen beide vogels af en aan met nestmateriaal. Als nestplaats hadden ze een plekje op de grond gekozen, naast en tegen een paar grote keien. Van grashalmen, kokosvezel en stengels vogelmuur werd een vrij groot bolvormig nest gebouwd met een klein rond invleggat. De vogels zijn daar ongeveer twee weken mee bezig geweest en is het eerste eitje gelegd. Na het vijfde eitje werden deze beurtelings door beide vogels bebroed. Wat opviel was dat zodra ik de volièrte inkwam om vers badwater of een portie vogelmuur te geven, de vogels direct van het nest vlogen en zodra ik de volièrte verliet zaten ze er al weer in. Na ongeveer 14 dagen broeden zijn de eitjes uitgekomen en toen werd het echt spannend. Als optokvoer verstrekt ik gekiemd zaad,

CéDé-eivoer, mierenpoppen en meelwormen welke laatste ik afwisselde met buffalowormpjes. Het levend voedsel werd s'morgens om 7 uur, s'middags om 12 uur en s'avonds om 8 uur verstrekt. Tijdens de periode dat er jongen waren, vlogen de oudervogels niet van het nest toen ik in de volièrte kwam, dit in tegenstelling tot de periode dat er nog gebroed werd.

De jongen groeiden voortreffelijk en toen ze 7 dagen oud waren heb ik ze geringd. Even later constateerde ik bij nestcontrole dat er een jong was doodgegaan. De overige jongen zijn op een

leeftijd van ongeveer 3 weken uitgevlogen. In hun jeugdkleed zijn ze bruiner van kleur dan de oudervogels, ze hebben zwarte snaveltjes en er is al vaag een oranjekeurige wangvlek te zien.

Toen de jonge vogels ongeveer twee weken oud waren, was het mannetje al weer begonnen aan de bouw van een tweede nest, bovenop het oude het eerste nest. Toen de jongen na ongeveer 5 weken zelfstandig waren, begon het popje het tweede legsel in het nieuwe nest te bebroeden. Dat legsel bestond uit 4 eitjes. De uitgevlogen jongen heb ik toen in een apart vluchtje

gehuisvest. De tweede ronde leverde 3 jongen op en zo verkreeg ik in dat broedseizoen 7 jonge oranjekaakjes. Enkele jongen zijn door mij op verschillende tentoonstellingen ingezonden en ze behaalden zeer goede punten, 90 en 91 plus.

Tot slot nog enkele opmerkingen over huisvesting en verzorging.

Huisvesting: De voliëre waarin de oranjekaakjes waren ondergebracht is 1,50 x 2,00 meter met aansluitend een nachtverblijf dat vorstvrij wordt gehouden.

Verzorging: Als voedsel verstrekt ik een goed zaadmengsel voor kleine tropen, in de rustperiode een maal per

week wat C&D élvvoer en in de broedperiode dagelijks. Elke dag ook vers en fris badwater. In de rustperiode krijgen ze twee maal per week enkele buffalowormen en in de broedperiode wordt het levend voer aangevuld met dagelijks mierenpoppen en meelwormen. Bovendien krijgen ze dan ook iedere dag verse onkruidzaden. Nestcontrole werd zonder problemen door de oudervogels geaccepteerd.

Al met al is het oranjekaakje een dankbaar vogeltje waarvan de mannetjes bovendien nog een leuk gezang ten gehore brengen dat vooral in de broedperiode veelvuldig klinkt.

Het nest werd op de grond gebouwd tegen een paar keien. Onderaan het eerste nest en daar boven op het tweede.

Nagels knippen

Vogels in kooien en voliëres kunnen soms wel eens last hebben van te lange nagels omdat een natuurlijke afslijting niet altijd plaats kan vinden. Lange nagels kunnen voor vogels een enorme handicap, ja zelfs levensgevaarlijk zijn. Vandaar dat we die nagels moeten knippen. We nemen de vogel op de rug in de handpalm en met duim en wijsvinger van diezelfde hand houden we een van de pootjes vast.

Met de andere hand hanteren we het schaartje.

Voor we knippen houden we het nageltje even tegen het licht en zien dan daarin een rood adertje, dat is de bloedlijn; het leven. Daarin moeten we niet knippen, we blijven er dus vóór. Mocht dat bloedlijntje toch worden geraakt en begint het teentje te bloeden, dan wat jodium aanbrengen om infectie te voorkomen.

De voliere van de maand

Ons lid de heer J. Kooijman, C. van Nootenstraat 10 in het Utrechtse Maarsse, schrijft ons het volgende:

Omdat mijn vader een groot vogelliefhebber was, werd het houden en kweken van vogels mij als het ware met de paplepel ingegoten. Het is dus niet verwonderlijk dat ik als kind al verschillende kooien met vogels op mijn slaapkamer had staan, noodgedwongen want een tuin ontbrak. Het waren hoofdzakelijk zebra-vinken, tijgervinken en zilverbekjes die ik hield maar mijn grote liefde ging toch uit naar kromsnavels. Al direct een dag na mijn trouwen kocht ik de eerste papegaai. Deze vogel heb ik nu ruim 17 jaar. Omdat ik op een flat ging wonen is het de eerste vier jaar bij die ene papegaai gebleven. Toen kwam ik in de gelegenheid een oud huis te kopen en ik zeg u eerlijk, voordat aan dat huis de nodige verbouwingen waren uitgevoerd, stond er in de tuin al een volière. Die volière bestond uit twee delen en in het ene gedeelte hield ik kardinalen, in het andere dwergpapegaaitjes. Bovendien waren er goud- en bosfazanten aanwezig.

Als geen ander weet u hoe dat bij vogelliefhebbers gaat, de kooien werden te klein en ook wat slechter en moest er weer worden ge- en verbouwd. Ik ging eerst zoeken naar een wat meer permanente oplossing en zo kwam ik terecht bij een handelaar in tuinderskassen. Uiteindelijk kocht ik een kas van 6 x 3 meter oppervlakte en 2,75 m hoog. Dankzij de hulp van mijn zwager, die al het las- en zaagwerk verrichtte, stond de kas annex vogelverblijf binnen korte tijd te pronken in mijn tuin. Intussen was ik ook lid geworden van de vogelvereniging EXKAPA in Breukelen. Het is een club van echte vogelvrienden en ik heb het daar reuze naar mijn zin.

De kas heb ik ingericht met een aantal grote kooien met daartussen plantebakken en er is ook een vijvertje in aangelegd. Mijn vogelbestand bestaat inmiddels uit bonte boertjes, meijers papegaaien en amazone papegaaien. Ik ben aan die vogels gekomen door mensen die ze als huisdier hielden en er weer vanaf wilden zonder ze in de handel te brengen. Ik koop daar dan weer vogels bij om paren te verkrijgen. Het bevalt mij allemaal uitstekend en als ik in de kas ben en tussen mijn vogels en planten vertoef, voel ik mijn een bevoorrecht mens. Ik hoop nog heel veel jaren op deze manier echt plezier van mijn liefhebberij te hebben.

De zwartborst rietvink

Tekst: Cees van Berkel

Foto: Cees Scholtz

De zwartborst rietvink is een bewoner van de rijkelijk met grassen en lage struiken begroeide berghellingen van Nieuw Guinea waar ze voorkomen op hoogten van 1200 tot 2300 meter. Ze voeden zich met allerlei kleine zaden voornamelijk grassen. Tijdens hun foudageertochten komen ze ook in de nabijheid van menselijke nederzettingen en blijken het van karakter wat schuwe vogeltjes te zijn.

Pas in 1940 is de soort voor het eerst beschreven; *Lonchura teerinki* in twee

rassen, namelijk *L.t.teerinki* welke voorkomt in Noord en Centraal Nieuw Guinea en *L.t.mariae* in West Nieuw Guinea. Tussen beiden zit overigens nauwelijks of geen verschil in verschijningsvorm.

Signalement: Voorhoofd, teugels, kopzijden, keel en borst zwart, bulk wit en op de flanken zwartbruine tot zwarte vlektekening. Dijen, anaalstreek en onderstaartdekveren zwart. Vanaf de bovenkop tot en met de nek bruinzwart, rug en vleugels donker wat roodachtig bruin, stuit en bovenstaartdekveren geel evenals de middelste grote staartpenen. Ogen donkerbruin, snavel donkergrijs, poten donkergrijs. Lengte 11 cm. Tussen man en pop is geen uiterlijk verschil waarneembaar. De mannetjes zouden op de kop wat intensiever zijn, korter bevederd dus waardoor de zwarte kleur wat intenser is en waardoor het kopje ook wat groter zou lijken. Blijft moeilijk en de enigste zekerheid bleed altijd nog de zang, want alleen de mannetjes zingen.

Zover bekend zijn pas in 1987 voor het eerst zwartborst rietvinken in Europa, om precies te zijn in Zwitserland, ingevoerd.

Inmiddels zijn er zowel in Duitsland als in Zwitserland enkele kweekresultaten behaald. Naar de ervaringen van die betreffende liefhebbers blijken deze riet-

vinken, na een goede acclimatisatie, uitstekende voliërevogels te zijn. Tegenover andere voliërebewoners zijn ze verdraagzaam, ze houden zich zelfs opvallend op de achtergrond, alhoewel ze tijdens de broedperiode beslist geen soortgenoten in de nabijheid van het nest dulden. Ze doen alles samen, waar de een is is de ander ook. Opvallend is hun voorliefde tot baden, meermalen per dag zie je ze dat doen.

Op een goed

Het ovaalvormige nest met een zijdelingse insluipgang wordt meestal in een takvork van een of andere struik of in een bundel brem- of heidetakken gemaakt. Als nestmateriaal gebruiken de vogels bij voorkeur kokosvezel. De binnenkant van het nest, de feitelijke broedkamer, wordt bekleed met witte veertjes en daarvoor zijn donsveertjes van kip of eend uitstekend geschikt. Beide vogels zijn actief bij de nestbouw betrokken en ook waar het op broeden aankomt doen ze dat samen, maar dan wel afwisselend, om de beurt.

Een compleet legsel bestaat uit gemiddeld vier eitjes en de broedduur bedraagt ongeveer 13 dagen. Op een leeftijd van 3 weken vliegen ze uit, het is een wild wat ongecontroleerd gefladder en ze zijn wat schuwer dan normaal. Maar alles went en met de nadrukkelijke zorg van de oudervogels gedragen ze zich al vrij snel weer rustig en beheerst. In hun jeugdkleed is de snavel zwart van kleur en op de borst zijn ze grijsbruin gestreept. Voor het overige zijn alle kleuren nog wat valer. Zo'n 3 weken na het uitvliegen zijn de jonge vogels zelfstandig en zorgen ze voor hun eigen kostje. Zij nog vermeld dat de eigen kweek zwartborsten uiteraard geringd moeten worden, ringmaat: 2,5 mm, en dit kan als ze 8-10 dagen oud zijn, het hangt af van de groei.

Misschien zijn de jonge vogels wat moeilijk uit het nest te halen, maar met een beetje aandacht en beleid zal dat zeker wel lukken en we zorgen er dan wel voor dat het nestje zo min mogelijk wordt beschadigd. Gebroken is al wel dat ze best wel tegen nestcontrole kunnen, dus dat scheelt dan al wat.

mengsel zaden

voor kleine tropen, wat gekiemde zaden, trosgierst, elvoer en wat insectenvoer, blijven ze in uitstekende conditie. Enkele liefhebbers verstrekten als een aanvullend opfokvoer enchytraeën. De zang van de man gelijkt sterk op die van de bruinborst rietvink. Tijdens de balts, die meestal op een tak of op de zitstok plaatsvindt, houdt de man een grasstengel of kokosvezel in de snavel.

Ervaringen met de japanse blauwe vliegenvanger

door: C. Klessens
Foto: C. Scholtz/van Os

Een van de bekendste vliegenvangers is wel de **Japanse blauwe**, (*Muscicapa (cyanoptilla) cyanomelaena*), die ongeveer 15 cm groot is en met de rassen *M.c.cyanomelaena*, *M.c.intermedia* en *M.c.cumatilis*, voorkomt in Noord Azië, Birma, Thailand, Japan, de Filipijnen en Borneo.

De man is op het bovendeel fraai blauw, kin, keel wangen en borst zwartachtig en de verdere onderzijde wit. De popjes zijn overwegend olijfbuin met een lichter bruine keelvlek en een geelachtige oogring.

In januari 1987 kocht ik een paartje van deze vliegenvangers in de hoop dat ik er ooit mee zou kunnen kweken. De pop was het gehele jaar door in een uitstekende conditie, maar de man wilde maar niet in die gewenste vorm komen. In maart 1988 is hij tenslotte doodgegaan. Op 18 mei 1988 kon ik een nieuwe man aanschaffen en de daarop volgende dag plaatste ik die in de volière bij de pop. Het klikte inmiddels tussen de twee en de man zong veel en heel mooi.

Tien dagen later ontdekte ik een bouwseel bestaande uit een laag bladeren met daarop grasstengels in een cirkel gevlochten waarin een mooi rond nestje van cocosvezels. Het geheel was gesitueerd in een holte van een boomstronk, een halve meter van de grond. De boomstronk was begroeid met klimop.

Op 3 juni constateerde ik dat het eerste eitje was gelegd, op 4, 5 en 6 juni gevolgd door nog een ei, in totaal 4 welke een blauwachtige schaalkleur hadden met op het stompe einde zwarte stippen. De eieren waren, ten opzichte van het formaat van de vogels, vrij groot.

Vanaf het derde ei is de pop gaan broeden. Zij deed dat helemaal alleen en de man liet zich gedurende die periode veelvuldig en op een aangename wijze horen. Af en toe bracht hij overigens de pop wel wat snavelkost. Na 13 dagen broeden, het was 18 juni, zijn er

3 jongen geboren., de dag daarop het vierde. Die laatste was overigens twee dagen nadien dood. De lichaamskleur van de pas geboren jongen is roze en op het lichaam is wat zwartachtige dons aanwezig. Op een leeftijd van 8 dagen hadden zij al volop veerstoppels, kwamen ook de ogen open en lieten ze vaak 'tjak' geluiden horen zoals de ou-

dervogels dat doen wanneer zij onraad vermoeden.

Voor dat er jongen waren, bestond hun voedsel uit universeelvoer, een weinig geraspte kaas en een tiental meelwormen. Toen er jongen waren bestond de voeding uit mierenpoppen, buffalowormen en gemalen runderhart waarop veel vliegen atkwamen die dan weer

door de vogels werden gevangen. De eerste vier dagen voerde de pop alleen de jongen waarbij ze, en dat vond ik merkwaardig, het voedsel opbraakte. Het runderhart gaf ik elke dag vers in een bakje, maar liet het bakje van de vorige dagen staan zodat er wel 7 tot 8 bakjes stonden. In de oudste bakjes kwamen dan maden die ook weer door de vogels werden opgenomen.

Na vier dagen begon ook de man de jongen te voeren en opmerkelijk was dat hij alleen vliegend spul ving of wit kruijpends, zoals witte maden en witte poppen van de meelwormen. Spinnen, krekels en sprinkhanen werden in het geheel niet gevoerd. Op de vijfde levensdag zijn ze geringd; ringmaat 2,5 mm.

Op 30 juni, de twaalfde dag na de geboorte, s'avonds tijdens een onweersbui, vlogen de jongen, kennelijk van schrik door die eerste donderslag, van het nest. Ik heb toen de volière direct van boven afgedekt zodat ze toch enige beschutting hadden. Het waren overigens mooie jongen die al goed in de veren zaten. De borst was cremekleurig met bruine vlekjes, de bovenzijde donkerbruin met zwart en op de rand van de vleugelpennen een lichtblauwe streep. Over de kop lag een lichtblauwe glans. Misschien waren het allemaal mannetjes.

Een van de jongen overnachtte de eerste dagen op de bodem van de volière. Kennelijk was dat toch te veel, want hij liet al gauw de vleugels hangen en stierf na vier dagen. De andere twee groeiden voortreffelijk en op de 21e dag zag ik ze al zelf eten; ze waren van toen al zelfstandig. Het weer in die periode was koud en nat en de pop kwam in de

rui, voerde ook niet meer ondanks dat toch nog een van de jongen om voedsel bedelde. Ook die jonge vogel is tenslotte doodgegaan zodat het uiteindelijke resultaat één jonge Japanse blauwe vliegenvanger was.

Zij nog vermeld dat de vliegenvangers waren gehuisvest in een volière van 5 m lang, 1 m breed en 3 m hoog. Deze is beplant met klimop, coniferen, jasmijn en rhododendron. De bodem van de volière is bedekt met een 10 tot 15 cm dikke laag bosgrond. Tijdens het broed-

seizoen ligt er altijd ergens in die volière een hoopje fruitafval dat weer de nodige insecten aantrekt.

Noot:

De jonge eigen kweek Japanse blauwe vliegenvanger is door de heer Klessens ingezonden op Vogel '89 en terecht heeft hij daarmee de NBvV - Oorkonde behaald. Nogmaals, proficiat!

K.B.O.F. "De Witte Spreeuwen"

Het beste en meest gelezen Belgisch Ornithologisch tijdschrift voor vogelliefhebbers en kwekers. Verschijnt maandelijks oplage 28500 exemplaren alleen in Vlaams-België. Het bevat 80 à 96 pag. wetenschappelijke tekst, met iedere maand 16 of meer kleurfoto's van alle soorten vogels waarmee men de "Vogelatlas in kleuren" kan samenstellen. Jaarabonnement: 650 BF. of 36 gulden. Betaling per internationale postwissel of op giro. 000-0081281-92 per adres: CEULEERS REMI - Lierseweg 39 - B 2410 Herentals (België).

Bij aanvraag proefnummer: 2 postzegels van 70 cent bijvoegen.

Grandiose Kromsnavelshow Parkieten Speciaal Club

Meer dan 3000 vogels o.a.

Grasparkieten, Agapornieden, Neophema's en vele andere soorten

28, 29 en 30 sept. '89

V.S.W. Hal Noord Zandstraat 54 Veenendaal

Rotsklever

door Prof. dr. Arth. Stolk

*Een belovenis van de eerste orde (wij kunnen het uit eigen ondervinding bevestigen), het vinden van het grote nest van de kleinaziatische rotsklever *Sitta neumayer*, die overigens ook in Griekenland en Joegoslavië wordt aangetroffen, alsmede in de aansluitende gebieden van Azië tot de Himalaya. Het wordt heel kunstig van vochtige leemaarde gemaakt en is vrijwel kogel- tot trechtervormig, met een toegangsbuis, waarvan de lengte enige centimeters bedraagt. Als kleefstof wordt een mengsel van fijngewreven bessen en insecten gebruikt.*

Dat kleven is de eigenaardigheid, waaraan de boomklevers hun naam hebben te danken. Het wordt niet door alle soorten met hetzelfde materiaal gedaan. Zo wordt dit door de Europese boomklever *Sitta europaea* met vochtige leemaarde vermengd met plantvezels en dierlijke uitwerpselen gedaan, terwijl ook stukjes hout worden gebruikt om onder meer de kieren af te dichten. De Canadese roodborstboomklever of zwartkopboomklever *Sitta canadensis* doet het met hars en de Noordamerikaanse witborstboomklever *Sitta carolinensis* met fijngewreven insecten.

De rotsklever kan bij het voedsel zoeken niet (zoals de Europese boomklever dit bijvoorbeeld doet) met de kop omlaag naar beneden klauteren. Lijkt voor het overige sterk op onze inheemse boomklever, al is het verenkleed wat bleker en heeft de soort een grijsbruine staart en geelbruine flanken. Tussen mannetje en vrouwtje blijken uitwendig geen verschillen te bestaan.

In het nest kunnen materialen als chitinerestten van insecten, resten van slangehuiden en bessen worden ingebouwd. Bij voorkeur bevindt het zich onder een hangende rots of in een rotsspleet. De buisvormige ingang zit aan de bovenkant. Het nest wordt steenhard en zoals de foto laat zien is het eigenlijk niet van de rots te onderscheiden, wat uiteraard een doeltreffende camouflage betekent.

De binnenbekleding van de nestkamer bestaat uit wol, veertjes en mos en vormt op die manier een bijzonder zachte ondergrond voor het legsel. Dit bestaat uit acht tot negen (eventueel zes tot tien) roomwitte eieren, die vooral aan de stompe pool roodachtig of geelbruin zijn gevlekt. Het broeden

begint als het legsel compleet is en neemt als regel ruim twee weken in beslag. Wordt uitsluitend door het vrouwtje gedaan. Onderbreekt ze het broeden om voedsel te gaan zoeken, dan wordt ze heel gezellig door haar echtgenoot begeleid. De jongen worden door beide partners gevoerd en kunnen na 23 tot 25 dagen vliegen. Naast allerlei klein gedierte staan vooral spinnen en insecten en hun larven op het menu. Als plantaardig voedsel worden buiten de broedtijd noten en oliehoudende zaden opengebroken en gegeten. Per seizoen kunnen één tot twee broedsels worden grootgebracht. Zoals de naam al zegt bewoont de rotsklever bij voorkeur gebieden met rotsen en ravijnen, terwijl hij ook begroeide berghellingen voor zijn woon- en voedselgebruik kan gebruiken. Hoogten van ongeveer duizend meter kunnen worden bereikt.

De rotsklever kan in de volière tot broeden worden gebracht. Deze moet niet al te klein zijn en van boomstronken en struiken zijn voorzien. Er moeten stammen met hollen aanwezig zijn, zodat de dieren de mogelijkheid hebben om te kiezen. Een oud spechtehol blijkt in dit opzicht wel favoriet te zijn. Om de ingang te verkleinen moet voldoende vochtige leemaarde aanwezig zijn alsmede de reeds genoemde ingrediënten die voor de nestbouw worden gebruikt. Men heeft in Duitsland de ervaring gehad dat de ouders de eerste jongen niet goed grootbrachten, zodat men zich genoodzaakt zag om de jongen door koolmezen *Parus major* te laten grootbrengen. Eventueel kunnen dan zulke jongen later in het nest worden teruggezet, waarna de mogelijkheid bestaat dat ze nu goed door de ouders worden gevoerd.

Is een vrouwtje in gezelschap van twee mannen, dan blijken deze elkaar in het geheel niet te verdragen. Deze vogels kunnen dan ook slechts paarsgewijs worden gehouden; een belangrijk punt waarmee terdege rekening moet worden gehouden.

De volière moet in de winter kunnen worden verwarmd, bijvoorbeeld door een aantal warmtelampen die in de buurt van de slaapplaatsen kunnen worden gemonteerd.

Het acclimatiseren neemt heel wat tijd in beslag en moet eveneens onder een warmtelamp gebeuren. Dan worden maden, meelwormen en levende insecten verstrekt, waarna de dieren op een gegeven moment zozeer zijn gewend, dat op het insectenetersmengsel kan worden overgegaan. Nectarvoeding stelt ons in staat om de dieren ook mineralen, vitaminen en verdere belangrijke voedingsmiddelen toe te dienen. Ter aanvulling kunnen ook zonnebloempitten worden verstrekt.

Nauw verwant is de op het Griekse eiland Lesbos en in Klein-Azië voorkomende Kruepers boomklever *Sitta krueperi* die in ceder- en dennenbossen broedt en door zijn kastanjebruine borstvlak met geen andere kleversoort kan worden verward. Hij is ook kleiner dan de gewone rotsklever, heeft een kleiner legsel van vijf tot zes witte eieren met vooral bij de stompe pool roodachtig bruine vlekken en stipjes. Per seizoen wordt één broedsel geproduceerd, zodat men wel moet concluderen met een wat minder vruchtbare soort te doen te hebben dan dit met de gewone rotsklever het geval is.

Illustratie:

Volwassen rotsklever met voedsel in de snavel voor het sperrende jong.

Witkoplijster eigen kweek

Tekst: H.A. Maurer
Foto: C. Scholtz/v. Os

In de vorige jaargang, 1988, is op pagina 28 een artikel gepubliceerd van de hand van de heer Jos Hubers over de **Witkoplijster, Turdus poliocephalus**. Aanleiding om nu weer over deze best aardige lijster te schrijven is een geslaagde kweek welke vorig jaar werd behaald door de heer P.J. Verheijen uit het Brabantse Oosterhout, vandaar! Nog even ter oprissing, de Witkoplijster komt met zo'n 49 tot 50 rassen voor in geheel Indonesië en op tal van andere eilanden tot die in de stille Zuidzee. Je zou kunnen zeggen dat elk eiland in Azië zo wat een eigen witkoplijster heeft. Tussen de rassen onderling bestaan er verschillen in verschijningsvorm maar het is nagenoeg onmogelijk om van al die rassen een exact signalement te beschrijven. Op zich ook niet eens zo interessant omdat welk ras het ook betreft toch wel is vast te stellen dat het een lid is van het geslacht *Turdus poliocephalus*.

De lengte is 24 cm en het zijn bewoners van de tropische oerwouden. Hun voedsel bestaat uit o.a. wormen, slakken, bessen en vruchten, derhalve gelijk aan dat wat de in ons land voorkomende lijsters normaliter verorberen. Het broedkoppel was paarsgewijs gehuisvest in een aparte vlucht van 3 meter lang, 1,25 meter breed en 2,25 meter hoog. De man heeft een helder witte kop en een bijna zwart bovendek, de onderzijde is meer roodbruin. De pop daarentegen is op de bovenzijde en op de onderdelen lichter van kleur en ook op de bovenkop is ze bruin. Ze heeft boven de ogen een witachtige vrij lange wenkbrauwstreep en daaronder zijn de wangen vlekkelig cremeachtig

tot wit van kleur, kin en keel zijn helder wit. Er is derhalve een duidelijk verschil in verschijningsvorm tussen man en pop.

Op een gegeven moment werd er de balts waargenomen. De man bewoog zich met hangende vleugels en omhoog gerichte staart al tu-tu-tu-tu roepend of zingend rond de pop.

In een open nestbakje van 16 x 16 cm en 8 cm diep, werd van sisal, hooi en mos een komvormig nest gebouwd. Op 15 mei werd daarin het eerste ei aange troffen; het was ongeveer 22 mm groot, had een witcreme kleurige schaalkleur en vooral aan het stompe einde was het ei met bruinachtige druppels en spat ten getekend.

Het legsel groeide uit tot 4 stuks waarvan er, zo later bleek, 3 bevrucht waren. Alleen de pop broedde en na 13 dagen zijn er 3 jongen geboren. De wat

geelkleurige huid van die jongen was matig begroeid met cremekleurige donsveertjes. Beide oudervogels omringden de jongen met veel zorg en ze werden voortreffelijk door ze gevoerd. Het voedsel wat ze werd aangeboden bestond voor een belangrijk deel uit dierlijke bestanddelen zoals pieren, meel en buffaowormen, maar ook mierenpoppen, C&D éivoer en Mix en universeelvoer aangevuld met krenten en rozijnen.

Toen de jonge witkopen ongeveer 5 dagen oud waren, zijn ze met 4 mm ringen geringd en dat leverde gelukkig geen enkel probleem op. Toch waren het bijzonder propere ouders die telkens wanneer ze na een bezoek aan de jongen het nestje verlieten, de ontlasting van die jongen in de snavel meenam.

Op een leeftijd van goed twee weken zijn de jongen uitgevlogen en keerden niet meer naar het nest terug. Gedurende ruim 14 dagen zijn ze nog door de oudervogels gevoerd. In hun jeugdkleed gelijken ze het meest op de volwassen pop, alhoewel de jonge mannen af en zins kenbaar zijn aan een donkerder rugdek en zwartachtige vleugels. De jonge witkoplijsters ontwikkelden zich verder voorspoedig en alle drie zaten ze in goede conditie op Vogel '89 in Breda waar ze werden gehonoreerd met respectievelijk 87, 88 en 89 punten. Uiteraard werd aan de heer Verheijen ook de NBvV-Oorkonde toegekend, immers het was voor de eerste maal dat deze soort als eigen kweek op de bondskampioen werd ingezonden.

Lijst toegekende NBvV-oorkonden

Eind 1976 heeft het bondsbestuur het besluit genomen om indien een vogelsoort voor de **EERSTE MAAL** als **EIGEN KWEEK** op de bondskampioen wordt ingezonden, aan de inzender daarvan een oorkonde te verstrekken. Die oorkonde kan dan tevens worden gezien als een bevestiging van een unieke of bijzondere kweekprestatie. Primair is het dus voor de eerste maal inzenden van een vogelsoort welke voorheen nog niet als eigen kweek op een bondskampioen werd ingezonden. Dit betekent tevens dat alle soorten die voorheen als eigen kweek ingezonden zijn geweest, zoals o.a. zilver- en loodbekje, rijstvogel, muskaatvink, enkele nonnen en bronzemannetjes, de meeste sijstjes en cin's, blauwgrijs roodstaartje, vuurvink, goudbukje, napoleonnetje, effenastriden, st. helanafazantje, melba- en aurora-astriide, groene druppelastriide, goucmus, bruinrug goudmus, rode-, groene-, roodkuij en roodkopkardinaal, bergkardinaaltje, kroonvinken, bandvink, roodkopamadine, nagenoeg alle australische prachtvinken, forpussoorten, de meeste australische parkieten etc., niet meer voor een oorkonde in aanmerking komen en we gaan daarbij terug tot de bondskampioen van 1965.

Het komt nogal eens voor dat bepaalde soorten gedurende een lange periode zelden of helemaal niet worden ingezonden en dan ineens zijn ze er weer. Bij bepaalde twijfelgevallen kunt u altijd een vogelsoort als bijzondere kweek aanmelden er de commissie onderzoekt dan of die soort wel of niet voor een oorkonde in aanmerking komt. Zoals gezegd worden dan de katalogi geraadpleegd maar niet verder terug dan 1965.

In bepaalde gevallen zullen ook ondersoorten voor een oorkonde in aanmerking komen. Criterium in deze is dat die ondersoort in de verschijningsvorm overduidelijk moet afwijken van de nominatvorm en ze ook als zodanig in de literatuur omschreven staan. Bestaarden en mutanten komen NIET voor een oorkonde in aanmerking.

In onderstaande lijst is tussen () aangegeven het jaar waarin de oorkonde is verleend zodat u dus hetzij in de catalogus hetzij in het maandblad Onze Vogels van dat jaar kunt terugvinden wie de kweker/inzender was.

LORIES

Chalcopsitta atra, Zwarte lori (86)
Chalcopsitta sinitillata, Geelstrepensori (85)
Charmosyna josephinae, Josephinelori (82)
Charmosyna multistriata, Veelstrepensori (83)
Charmosyna papoua gollathina, Stella lori rood en zwart (86)
Charmosyna placentalis ornata, Roodflanklori (85)
Eos Dorneo, Rode Lori (79)
Eos cyangenia, Konings- of zwartvleugellori (81)
Eos reticulata, Blauwgestreepte lori (77)
Eos squamata squamata, Violetneklori (81)
Eos squamata guenbyensis, Capuzenlori (79)
Lorius garrulus garrulus, Geelmantel of molukkenlori (81)
Lorius garrulus flavopalliatus, Geelrug molukkenlori (82)
Lorius lory jobiensis, Jobie Salvadorlori (83)
Lorius lory salvadorii, Zwartkop lori (83)
Neopsittacus musschenbroekii, Musschenbroek lori (84)
Pseudeos fuscata, Duskylori (80)
Pseudeos fuscata incondita, Gele witruglori (82)
Thrichoglossus euteles, Geelkoplori (81)
Thrichoglossus flaviviridis mayeri, Meijerslori (82)
Thrichoglossus goldiei, Viooltjeslori (80)
Thrichoglossus haematodus haematodus, Groenkeklori (78)
Thrichoglossus haematodus capistratus, Bloedvleklori (80)
Thrichoglossus haematodus forsteni, Forstenlori (81)
Thrichoglossus haematodus fortis, Sumbalori (84)
Thrichoglossus haematodus moluccanus, Lori vd bl. Bergen (80)
Thrichoglossus haematodus mitchelli, Mitchellslori (80)
Thrichoglossus iris, Irijslori (81)
Thrichoglossus ornatus, Ornaalori (80)

LORICULLUS- EN FORPUSSOORTEN

Loricullus galgalus, Blauwkroontje (81)
Loricullus philippensis, Philippijns hangparkietje (79)
Loricullus vernalis, Lentepapegaaitje (81)
Forpus xanthops, Geelmasker dwergpapegaaitje (82)
Overige Forpussoorten komen niet meer voor een oorkonde in aanmerking.

OVERIGE PARKIETSOORTEN

Agapornis taranta (77)
Amazona aestiva, Blauwvoorhoofdamazona (86)
Amazona aestiva xanthopteryx, Geelschouder Blauwvoorhoofdamazona (88)
Amazona albifrons albifrons, Witvoorhoofdamazona (84)
Amazona albifrons nana, Witvoorhoofdamazona (89)
Amazona amazonica, Venezuela amazona (84)
Amazona amazonica micra, Micra amazona (84)
Amazona autumnalis, Geelwangamazona (86)
Amazona autumnalis lilacina, Ecuador amazona (87)
Amazona barbadensis, Kleine geelkopamazona (89)
Amazona colaria, Geelsnavel amazona (87)
Amazona farinosa chapmanni, Müller amazona (86)
Amazona finschi finschi, Finschi amazona (86)
Amazona ochrocephala ochrocephala, Geelvoorhoofdamazona (84)
Amazona ochrocephala auropalliata, Geelnek amazona (84)
Amazona ochrocephala oratrix, Dubbele geelkopamazona (85)
Amazona ochrocephala panamensis, Panama amazona (89)
Amazona ochrocephala parvipes, Geelnek amazona (89)
Amazona ochrocephala tresmaria, Dubbele geelkopamazona (84)
Amazona tucumana, Tucuman's amazona (85)
Amazona ventralis, St. Domingo amazona (85)
Amazona vinacea, Wijnborstamazona (84)
Amazona viridigenalis, Groenwangamazona (83)
Ara ararauna, Blauwgele ara (85)
Ara auricollis, Geelnekara (83)
Ara macao, Geelvleugel ara (87)
Ara maracana, Maracana ara (87)
Ara nobilis, Hahn's ara (83)
Ara severa, Ara severa (89)
Aratinga acuticaudata, Blauwkop aratinga (82)
Aratinga auricapilla, Golden cappedparkiet (80)
Aratinga auricapilla aurifrons, Goudvoorhoofdparinga (83)
Aratinga aurea aurea, Goudvoorhoofdparinga (81)
Aratinga cactorum, Cactusparkiet (88)
Aratinga canicularis, Petz parkiet (81)
Aratinga erythrogenys, Guayaquilparkiet (84)
Aratinga guarouba, Goudparkiet (86)
Aratinga holochlora rubritorquis, Roodborst aratinga (79)
Aratinga jandaya, Jendayaparkiet (80)
Aratinga leucopyrrhus, Guyanaparkiet (82)
Aratinga leucocephala callogenyx, Ecuador witoogparkiet (84)
Aratinga nana nana, Jamaica aratinga (89)
Aratinga pertinax, Sint Thomasparkiet (83)
Aratinga pertinax aeruginosa, Bruinkeeparkiet (82)
Aratinga pertinax chrysophrys, Maisparkiet (79)
Aratinga pertinax surinama, Surinameparkiet (86)
Aratinga pertinax xantogenia, Bonaireparkiet (84)
Aratinga solstitialis, Zonparkiet (78)
Aratinga weddellii, Weddelsparkiet (84)
Bolborhynchus aurifrons margaritae, Margaritaparkiet (87)
Bolborhynchus orbygniesius, Andeanparkiet (87)
Brotoyeris cyanoptera, Kobaltvleugelparkiet (86)
Brotoyeris jugularis jugularis, Tovi parkiet (89)
Brotoyeris pyrrhopterus, Vuurvleugelparkiet (83)
Brotoyeris sanctithomae, Tui parkiet (89)
Brotoyeris versicolorus chiriri, Kanarievleugelparkiet (82)
Brotoyeris versicolorus versicolorus, Witvleugelparkiet (88)
Cacatua alba, Witkuffkaketoe (84)
Cacatua galerita, Grote Geelkuffkaketoe (86)
Cacatua gottini, Gottini kaketoe (87)
Cacatua leadbeateri, Inca kaketoe (86)
Cacatua moluccensis, Molukkenkaketoe (86)
Cacatua roseicapilla, Fosé kaketoe (84)
Cacatua sanguinea sanguinea, Naaktoogkaketoe (84)
Cacatua sulphurea citrinocrista, Oranjekuff kaketoe (89)
Cacatua sulphurea sulphurea, Kleine geelkuffkaketoe (87)
Cyanoliseus patagonus, Patagonische rotsparkiet (79)
Deroptyus accitrinrus, Kraagparkiet (82)
Eclectus roratus, Edelpapegaai (84)

Eclectus roratus pectoralis, Nw. Guinea Edelpapegaai (87)
Eclectus roratus polychlorus, Edelpapegaai (87)
Eclectus roratus vosmaeri, Halmahera edelpapegaai (84)
Enicognathus ferruginae ferruginae, Magelhaenparkiet (80)
Lathamus discolor, Swiftparkiet (81)
Pionites leucogaster, Witbuik caique (83)
Pionites melanocephala, Zwartkop caique (82)
Pionus chalcopterus, Bronsvleugelpionus (86)
Pionus maximiliani, Maximiliaan papegaai (82)
Pionus menstruus, Blauwkop pionus (84)
Pionus senilis, Witkop pionus (84)
Pionus seniloides, Grijskoppapegaai (82)
Pionus sordidus corallinus, Koraalsnavelpapegaai (87)
Pionus tumulosus, Rozekop papegaai (82)
Poicephalus cryptoxanthus, Bruinkoppapegaai (88)
Poicephalus guilelmi, Congo papegaai (89)
Poicephalus meyeri, Meyerspapegaai (84)
Poicephalus rufiventris, Roodbuikpapegaai (88)
Poicephalus senegalus, Rontboertje (80)
Psittacula alexandri, Rozeborstbaardparkiet (79)
Psittacula columboides, Malabarparkiet (85)
Psittacula derbyana, Derbyanparkiet (81)
Psittacula eupatria eupatria, Grote Alexanderparkiet (84)
Psittacula himalayana finschii, Grijskopedelparkiet (89)
Psittacula himalayana himalayana, Grijskop edelparkiet (84)
Psittacula roseata, Rozekopparkiet (79)
Psittacula erithacus, Grijs roodstaartpapegaai (83)
Psittacula erithacus timneh, Timneh grijze roodstaartpapegaai (87)
Pyrrhura cruentata, Blauwborst parkiet (79)
Pyrrhura frontalis kriegi, Bruinoorparkiet (79)
Pyrrhura leucotis emma, Emma's witoorparkiet (84)
Pyrrhura leucotis griseipectus, Salvadori witoorparkiet (84)
Pyrrhura leucotis leucotis, Witoorparkiet (81)
Pyrrhura melanura berlepschi, Berleps parkiet (79)
Pyrrhura melanura chapmani, Chapmans parkiet (79)
Pyrrhura melanura pacifica, Pacificparkiet (86)
Pyrrhura melanura scauencei, Souanceparkiet (85)
Pyrrhura molinae e.s., Groenwang roodstuitparkieten (80 en 87)
Pyrrhura perlata coerulescens, Parelparkiet (85)
Pyrrhura perlata lepida, Parelparkiet (86)
Pyrrhura picta amazonum (83)
Pyrrhura picta picta, Geschilderde parkiet (80)
Pyrrhura rhodogaster, Roodbuikparkiet (81)
Pyrrhura picta roseifrons, Roodkop pyrrhura (89)
Pyrrhura rupicola, Zwartkopparkiet (87)
Pyrrhura rupicola sandiae, Zwartkopparkiet (85)

VRUCHTEN- EN INSECTENETERS

Acridotheres cristatellus cristatellus, Kuifmaina (79)
Acridotheres cristatellus fuscus, Jungle- of bruine kuifmaina (82)
Acridotheres cristatellus javanicus, Witbuikkuifmaina (80)
Acridotheres ginginianus, Oevermaina (81)
Acridotheres tristis, Herdermaina (80)
Agelaius thilius, Geelschoudertroepiaal (85)
Alcippe nipalensis, Nepal nontimalie (89)
Alcippe peracensis, Maleise- of Bergnontimalie (87)
Aplonis payaensis, Aziatische glansspreeuw (85)
Bombycilla cedrorum, Mexicaanse pestvogel (80)
Chlorophonia cyanea longipennis, Blauwbrug groene organist (89)
Cissolopha sanblasiana, Sanblas blauwgaai (86)
Copsychus malabaricus, Schamaliijster (77)
Cyanerpes caeruleus, Purper suikervogel (88)
Cyanerpes cyanus, Roodpootsuikervogel (82)
Cyanerpes lucidus, Geelpootsuikervogel (86)
Cyanocorax chrysops, Pluiskapgaai (85)
Cyanocorax cyanomelas, Purpergaai (88)
Cyanoptila cyanomelana, Jap. blauwe vliegenvanger (89)
Garrulax caerulatus, Grijsflank gaailijster (88)
Garrulax cineraceus, Bruine maskergaailijster (86)
Garrulax leucolophus, Witkultgaai (78)
Garrulax milnei, Roodvleugel gaailijster (88)
Garrulax sanyo, Chinese gaailijster (87)
Garrulax strepitans, Witnekgaaillijster (87)
Gracula religiosa intermedia, Middelbeo (85)
Heterophasis capistrata, Zwartkoptimali (80)
Irena puella, Irene buulbuul (85)
Lamprotornis chalybaeus, Groene glansspreeuw (81)
Lamprotornis chloropterus, Groenvleugelglansspreeuw (80)
Lamprotornis iris, Emeraldspreeuw (82)

Lamprotornis purpureus, Purper glansspreeuw (80)
Lamprotornis purpuriceps, Purperkop glansspreeuw (87)
Lamprotornis splendidus, Pracht glansspreeuw (82)
Leioptrix argenteus, Zilveroornachtegaai (84)
Leucopsar rotschildi, Balispreeuw (79)
Lochichia phoenicea, Roodwang timalie (89)
Lochichia steeri, Steere's timalie (87)
Lybius torquatus, Halsbandbaardvogel (82)
Minia cyanouroptera, Blauwvleugelachtegaai (79)
Mino dumontii, Dumonts beo (84)
Nectarinia asiatica, Purper nectarvogel (82)
Niltava sundara, Oranjebuik vliegenvanger (87)
Paradoxornis gutticolis, Diksnavelmees (84)
Pomatorhinus ruficollis, Krombekimalie (88)
Pycnonotus aurigaster, Zwartkop- of roodbuikbuulbuul (87)
Pycnonotus jocosus emeria, Roodoorbuulbuul (77)
Pycnonotus leucogenys, Witwang buulbuul (87)
Pycnonotus sinensis, Chinese buulbuul (88)
Rampastos loco, Toko toekan (84)
Ramphocelus bresilius, Braz. rode tangara (89)
Ramphocelus icteronotus, Geelrugtangara (87)
Sarcops calvus, Philippijnse kaalkopkraai (78)
Sciarrostrum dubicum, Molonetispreeuw (85)
Spizixos semitorques, Vinksnavelbuulbuul (86)
Spreo pulcher, Roodbuik glansspreeuw (84)
Spreo superbus, Driekleurglansspreeuw (78)
Sturnus burmannicus, Jerdonspreeuw (85)
Sturnus contra, Voor Indische spreeuw (87)
Sturnus contra alia, Jalispreeuw (80)
Sturnus erythropygius andamanensis, Andamenspreeuw (80)
Sturnus malabaricus, Grijskopspreeuw (80)
Sturnus malabaricus blythi, Witkopspreeuw (87)
Sturnus malabaricus nemoricola, Witbuikgrijskopspreeuw (86)
Sturnus pagodorum, Pagodespreeuw (79)
Sturnus sinensis, Mandarijnspreeuw (80)
Sturnus sturninus, Siberische- of Mongoolse spreeuw (87)
Tachyphonus rufus, Weduwetangara (77)
Tangara arthus, Goudtangara (82)
Tangara chilensis, Paradijstangara (82)
Tangara cyanicollis, Blauwkoptangara (82)
Tangara heterocephala, Zilverkeeltangara (83)
Tangara mexicana, Turquoise tangara (78)
Tauraco corythaix, Witkam toerako (85)
Tauraco de Hartlaub, Hartlaub's toerako (87)
Tauraco leucotis, Witwang toerako (87)
Tauraco livingstonii schalowi, Schalow's toerako (88)
Tauraco persa persa, Groenkuif toerako (87)
Tauraco porphyreolophus, Purperkuiftoerako (88)
Thraupis episcopus caerulea, Blauwe witschoudertangara (82)
Thraupis virens, Blauwgrijze tangara (79)
Trachyponus darnaudii, Druppelaar baardvogel (85)
Turdus hortularum, Grijsruglijster (84)
Turdus poliocephalus, Witkoplijster (89)
Urocissa erythrorhyncha occipitalis, Roodsnavelkitta (81)
Yuhina brunneiceps, Formosa timali (85)
Yuhina flavicollis, Roest- of geelnekimali (80)
Yuhina nigrimenta, Zwartkintimali (80)

TROPISCHE DUIFJES, GRONDVOGELS

Aplopelia larvata, Lemonduif (85)
Arborophila bruneopectus, Bruinborst patrijs (88)
Arborophila javanica, Javaanse bospatrijs (88)
Bambusicola thoraca, Bamboekwartel (83)
Caloenas nicobarica, Nicobaren- of manenduif (80)
Claravis pretiosa, Blauw grondduifje (88)
Colinus cristatus leucotis, Witoor kuifkwartel (84)
Colinus virginianus ridgwayi, Mexicaanse bobwhite (81)
Colinus virginianus, Gemaskerde boomkwartel (86)
Columba corensis, Ala biancaduif (86)
Columba fasciata, Bandstaartduif (87)
Columba guinea, Guineaduif (84)
Columba junoniae, Laurierduif (85)
Columba leucocephala, Witkop cubaduif (86)
Columba palumbus madagascariensis, Madeira houtduif (88)
Columba plumbea, Roodsnavelduif (85)
Columba pulchricollis, Ashy houtduif (87)
Colombina minuta, Grijsrug dwerggrondduifje (81)
Colombina passerina, Musduifje (81)
Columbina picui, Picuiduifje (84)
Eudromia elegans, Kuiftinamoe (86)
Francolinus bicalcaratus, Dubb. gespoorde francolijn (89)
Francolinus francolinus, Halsbandfrankolijn (85)

- Francolinus hildebrandii*, Hildebrandfrankoliin (85)
Francolinus pondicerianus, Grijze Ceylonfrankoliin (86)
Francolinus sephaena, Bruinkeelfrankoliin (85)
Gallicolumba criniger, Bartlet dolksteekduif (87)
Gallicolumba rufigula, Goudborstduif (79)
Gallicolumba tristigmata, Geelbuikduif (86)
Geopelia humeralis, Kopernekduif (87)
Geotrygon montana, Rode grondduif (85)
Geotrygon versicolor, Jamaica grondduif (84)
Lateralus leucopyrrhus, Witborstral (77)
Leptotila verreauxi, Roestbruine loopduif (84)
Leucosarcia melanoleuca, Wongaduif (84)
Limnocorax flavirostris, Zwarte rat (85)
Lophophaus plumifera, Kulkwartelduif (87)
Macropygia amboinensis, Koekoeksduif (80)
Macropygia ruficeps, Koekoeksduif (82)
Margaroperdix madagarensis, Madagascarpatrijs (86)
Metriopelia ceciliae, Brilduif (85)
Metriopelia morenoi, Zwartstaartduif (85)
Nothocercus nigrocappillus, Zwartkop tinamoe (88)
Nothura maculosa, Dwergtinamoe (85)
Oreortyx picta, Bergkwartel (87)
Ptilinopus jambu, Jambu vruchtenduil (88)
Scardafella inca, Incaduifje (82)
Scardafella squamata, Schubbeduif (87)
Streptopelia chinensis suratensis, Kleine parelhalsduif (87)
Streptopelia semitorquata, Roodoogduif (85)
Streptopelia tranquebarica, Rode birmatortel (83)
Streptopelia vinacea, Wijnkleurige tortel (83)
Treron diax, Kleine groene vruchtenduil (88)
Treron sphenura, Groene vruchtenduil (86)
Trugon terrestris mayri, Papoeagrondduif (84)
Turnix dussumier, Dussumiers vechtkwartel (82)
Turnix susclator, Zwartborst vechtkwartel (84)
Turnix tanka, Geelpoot zwartborst vechtkwartel (85)
Turtur aler, Staalvleekduif (77)
Turtur chalcospilos, Grijskop bosduif (86)
Zenaida asiatica, Witvleugelduif (85)
Zenaida asiatica meloda, Witvleugelduif (86)
Zenaida auriculata, Blauwoortortel (85)
Zenaida aurita, Martiniqueduif (81)
Zenaida galapagoensis, Galapagosduif (85)
Zenaida macroura, Treur- of Carolinaduif (84)
Zenaida macroura graysoni, Graysonduif (85)
- OVERIGE SOORTEN**
- Aegitha temporalis*, Sydney- of domastrilde (82)
Carpodacus roseus, Pallas roodmus (85)
Carpodacus vinaceus formosanus, Wijnrode roodmus (87)
Catamenia analis analoides, Bandstaartvink (83)
Clytosiza monteira, Bruine druppelstrilde (85)
Coccothraustes melanozanthos, Himalaya appelvink (89)
Coccothraustes migratoria, Chinese appelvink (84)
Crypsospiza reichenovii, Reichenow's bergastrilde (86)
Cyanocompsa brissonii, Br. blauwe bisschop (83)
Diuca diuca, Diucavink (80)
Emberiza flaviventris, Geelbukortolaan (77)
Erythrura cyanovirens pealei, Peale's kortstaartpegeaaiamadine (83)
Erythrura hyperythra, Bamboepegeaaiamadine (83)
Erythrura hyperythra intermedia, Lombok pegeaaiamadine (84)
Erythrura prasina, Indische nonpareil (80)
Estrilda melanotis, Dufresneastrilde (80)
Estrilda nonnula, Nonastrilde (79)
Euplectes atra taha, Tahawever (83)
Euplectes franciscana, Oranjewever (83)
Euplectes orix, Grenadierwewer (82)
Euschistospiza dybowskii, Dybowski astrilde (78)
Foudia madagascariensis, Madagascarwewer (86)
Fringilla coelebs sspodigenys, Afrikaanse vink (87)
Fringillaria tahapisi, Zevenstrepenhors (77)
Hypochoera chalybeata, Staalvink (82)
Lagonosicta larvata, Zwartmaskeramarant (83)
Lagonosicta nigricollis nigricollis, Zwartkeelamarant (85)
Lagonosicta nigricollis togoensis, Zwartkeelamarant (85)
Lagonosicta rara, Zwartbuik vuurvink (81)
Lagonosicta rhodopareia, Rose amarant (80)
Lagonosicta rhodopareia ansorgei, Ansorges vuurvink (85)
Lagonosicta rubricata, Donkerrode amarant (77)
Lagonosicta rufipicta, Kleine puntastrilde (84)
Lagonosicta vinacea, Wijnrode amarant (79)
Lonchura caniceps, Grijskopon (86)
Lonchura fuscans, Borneo bronzemannetje (84)
Lonchura grandis, Diksnavelon (84)
Lonchura leucogaster everetti, Witbuik bronzemannetje (83)
Lonchura leucogastroides, Java bronzemannetje (85)
Lonchura malacca brunniceps, Bruinkopon (87)
Lonchura molucca, Moluks bronzemannetje (82)
Lonchura neuermanni, Witschedelton (83)
Lonchura pallida, Bleekkopon (85)
Lonchura quinticolor, Vijfkleurennon (82)
Lonchura castaneothorax sharpei, Dwergrietvink (83)
Lonchura kelaarti, Jerdon bronzemannetje (84)
Lonchura spectabilis, Frachtton (84)
Lonchura stygia, Hadesnon (85)
Lonchura leucosticta, Farel bronzemannetje (83)
Lonchura tristissima, Treurbronzemannetje (86)
Neochmia phaeton, Zonastrilde (81)
Neochmia phaeton albiventer, Witbuik zonastrilde (83)
Nesocharis capistrata, Witwang meesatrilde (84)
Nigrita canicapilla, Grijskopastrilde (83)
Orthyphantes baglafecht, Reichenow wever (86)
Ortygospiza atricollis, Patrijsastrilde (83)
Ortygospiza artocollis muelleri, Kwartastrilde (81)
Oryzoborus angolensis, Zwartkop Dikbekvink (picolet) (84)
Oryzoborus crassirostris, Zwarte dikbekvink (twa-twa) (89)
Padda fuscata, Timor rijstvogel (89)
Paroaria capitata, Mantelkardinaal (88)
Passer eminibus, Emin's mus (81)
Passer melanures, Kaapse mus (82)
Passerina amoena, Lazulivink (86)
Passerina ciris, Mexicaanse nonpareil (84)
Passerina cyania, Indigovink (84)
Passerina versicolor, Veelkleurenvink (89)
Petronia dentata, Kleine rotsmus (88)
Petronia superciliaris, Keelvlak rotsmus (79)
Pheucticus chrysopeplus, Gele kernbijter (84)
Phrygilus alaudinus, Grijze bergvink (89)
Phrygilus fruticeti, Chileense bergvink (85)
Pica pica, Ekster (85)
Pirrenestes sanguineus, Karmozijnstrilde (81)
Poospiza caesar, Kastanjeborstgorsvink (86)
Poospiza melanoleuca, Zwartkop gorsvink (86)
Poospiza nigrorufa, Bruinborstgorsvink (79)
Poospiza ornata, Pracht gorsvink (88)
Pyrrhula erythra, Masker goudvink (87)
Pyrrhula nipalensis, Bruine goudvink (86)
Pyrrhuloxia sinuatus, Arizona kardinaal (89)
Quelea quelea, Zwartmasker roodbekwewer (80)
Quelea quelea aethiopia, Zwartmasker roodbekwewer (80)
Rhodopechys githaginae, Woestijnvink (83)
Rhodopechys mongolica, Mongoolse woestijnvink (83)
Rhodopechys obsoleta, Vale woestijnvink (79)
Serinus alario alario, Alariovink (80)
Serinus alario leucolaema, Witkeel alariovink (84)
Serinus albogularis, Witkeel cini (86)
Serinus atrogularis, Zwartkeel edelzanger (80)
Serinus burtoni, Diksnavel berg cini (87)
Serinus citrinelloides, Afrikaanse citroencini (88)
Serinus menell, Zwartwang cini (82)
Serinus striolatus, Gestreepte cini (89)
Serinus sulphuratus, Zwavelgele dikbekcini (82)
Serinus totta, Zd. Afrikaanse cini (84)
Serinus tristatus, Bruine cini (83)
Sicalis olivascens, Olijvink (81)
Sitagra luteola, Dwergwewer (85)
Spermophaga haematina, Roodborst zaadkraker (78)
Spinus atrata, Zwarte sijs (84)
Sporophila collaris, Ertspaapje (86)
Sporophila caerulea, Blauwruig paapje (89)
Sporophila castaneiventris, Blauw bruinborst paapje (89)
Sporophila leucoptera, Witbuikpaapje (88)
Sporophila luctuosa, Rouwpaapje (84)
Sporophila minuta minuta, Dwerwpaapje (86)
Sporophila minuta hypoxantha, Geelbuikpaapje (84)
Sporophila peruviana, Perupaapje (83)
Sporophila schistacea, Leikleurig paapje (84)
Sporophila telasco, Bruinkeelpaapje (88)
Sporophila torqueola, Kraagpaapje (83)
Steganura paradisae, Paradijswida (87)
Taha afro afro, napoleonwewer (89)
Tiaris bicolor, Zwartborst cubavink (83)
Uragus sibericus, Langstaart roodvink (89)
Vidua fischeri, Fisher's weduwevogel (80)
Zonotrichia capensis, Bruinnekmsgors (80)